

19.4.2018.

Radni dokument službi Komisije: kodiranje informacija u okviru modula za transparentnu dodjelu za državne potpore.

1. Uvod

Komisija je razvila računalnu aplikaciju (modul za transparentnu dodjelu, engl. *Transparency Award Module*, TAM) kojom se državama članicama pomaže u ispunjavanju njihovih obveza objavljivanja dodjele pojedinačnih potpora (koje su poznate kao „obveze u pogledu transparentnosti”¹).

U ovom se dokumentu razmatra niz pitanja za koje su potrebne smjernice kako bi se osigurala usklađenost i usporedivost informacija koje modulu za dodjelu dostavljaju davatelji potpora iz različitih država članica. Utvrđivanje pitanja i predloženih rješenja za kodiranje temelji se na nacionalnim doprinosima koji su dostavljeni u kontekstu sastanaka upravljačke skupine za modul transparentnosti.

U ovom se dokumentu samo daju smjernice o tumačenju odredbi o transparentnosti na temelju pravila o državnim potporama. Te smjernice ne primjenjuju se na tumačenje materijalnih pravila o državnim potporama.

Dokument ima sljedeću strukturu. Prvo, utvrđuje se opseg obveza u pogledu transparentnosti. Drugo, pojedinačno se preispituju tražene informacije, kako su

¹ Obveze u pogledu transparentnosti posebno su utvrđene u sljedećim tekstovima:

- Uredbi Komisije (EU) br. 651/2014 (Uredba GBER),
- Uredbi Komisije (EU) br. 1388/2014 (Uredba FIBER),
- Uredbi Komisije (EU) br. 702/2014 (Uredba ABER),
- Smjernicama Europske unije o državnim potporama u sektoru poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima za razdoblje 2014. – 2020.,
- Smjernicama za ispitivanje državnih potpora u sektoru ribarstva i akvakulture,
- Komunikaciji Komisije C(2014)3349/2 o izmjeni Komunikacije Komisije o smjernicama EU-a za primjenu pravila o državnim potporama u odnosu na brzi razvoj širokopojsnih mreža, Komunikacije Komisije o smjernicama za regionalne državne potpore za razdoblje 2014.–2020., Komunikacije Komisije o državnoj potpori za filmove i ostala audiovizualna djela, Komunikacije Komisije o smjernicama o državnim potporama za promicanje rizičnih financijskih ulaganja i Komunikacije Komisije o smjernicama o državnim potporama zračnim lukama i zračnim prijevoznicima,
- Komunikaciji Komisije o smjernicama za energetiku i okoliš, Komunikaciji Komisije o okviru za istraživanje, razvoj i inovacije te Komunikaciji Komisije o smjernicama o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama,
- Komunikaciji Komisije (2014/C 188/02) Kriteriji za analizu jesu li državne potpore za promicanje provedbe važnih projekata od zajedničkog europskog interesa spojive s unutarnjim tržištem.

navedene u članku 9. Uredbe GBER i Prilogu III. toj uredbi², i odredbe o transparentnosti za prijavljene predmete. Za svaku se stavku daju pojašnjenja i smjernice³.

Države članice pozivaju se da razmjenjuju svoja stajališta o svim postavljenim pitanjima i da pridonose oblikovanju zajedničkog razumijevanja na temelju kojeg bi se osigurala usporedivost podataka i njihova usklađenost sa zahtjevima u pogledu transparentnosti⁴.

2. Opseg obveza u pogledu transparentnosti

Kada treba objaviti informacije i što, za potrebe transparentnosti, čini „dodjelu potpore“?

Obveze u pogledu transparentnosti predviđene u Uredbi GBER i u smjernicama o modernizaciji sustava državnih potpora (SAM), kako su izmijenjene Komunikacijom o transparentnosti, stupile su na snagu 1. srpnja 2016.⁵ Na potpore koje su dodijeljene nakon 1. srpnja 2016.⁶, uključujući potpore koje se temelje na programima koji su postojali prije 1. srpnja 2016., a čiji je iznos veći od⁷ 500 000 EUR⁸, obveze transparentnosti se primjenjuju i te se dodjele moraju objaviti.

Na potpore koje su dodijeljene prije 1. srpnja 2016. obveze u pogledu transparentnosti se ne primjenjuju, čak ni ako se potpora (ili njezin dio) zapravo isplaćuje nakon 1. srpnja 2016.

Zahtjevi u pogledu transparentnosti, kao i svi ostali relevantni pravni tekstovi, a osobito poglavlje I. Uredbe GBER, odnose se na „**dodjelu pojedinačne potpore**“ (*individual aid award*) što je istoznačni pojam pojmu „dodjela pojedinačne potpore“ (*award of individual aid*), u skladu s člankom 1. točkama (d) i (e) Postupovne uredbe. U članku 2. stavicima 14. i 15. Uredbe GBER „pojedinačna potpora“ definira se upućivanjem na (djelatnost kojoj je dodijeljena potpora ili) projekt, kao i u članku 4. stavicima 1. i 2. Uredbe GBER (pragovi za prijavu i zabrana umjetnog razdvajanja), članku 6. stavku 2.

² Ta obveza primjenjuje se *mutatis mutandis* na državne potpore dodijeljene na temelju tekstova navedenih u bilješci 1. Radi jednostavnosti, u ovim se smjernicama sustavno upućuje na Uredbu GBER.

³ Neki posebni aspekti navode se u Prilogu 5. (poljoprivreda) i 6. (ribarstvo).

⁴ Pisane primjedbe trebalo bi slati na adresu COMP-TAM-SUPPORT@ec.europa.eu, s predmetom poruke „Primjedbe [države članice] o modulu za dodjelu“. Primjedbe koje se odnose na opća pitanja državnih potpora ovlašteni korisnici mogu dostaviti i preko platforme „eState aid WIKI“.

⁵ U sektoru ribarstva i akvakulture obveze u pogledu transparentnosti na temelju Uredbe FIBER primjenjuju se od 1. siječnja 2017. U skladu sa smjernicama za ispitivanje državnih potpora u sektoru ribarstva i akvakulture ne zahtijeva se da države članice objavljuju tražene informacije prije 1. srpnja 2017. Vidjeti Prilog 6.

⁶ Vidjeti članak 2. stavak 28. Uredbe GBER – „datum dodjele potpore“ znači datum na koji je na temelju primjenjivog nacionalnog pravnog režima korisniku dodijeljeno zakonsko pravo na primanje potpore.

⁷ Članak 9. stavak 1. točka (c) Uredbe GBER odnosi se na dodjele pojedinačnih potpora većih od 500 000 EUR. S druge strane, sve relevantne smjernice i komunikacije upućuju na izuzeće od odredbi o transparentnosti za dodjele pojedinačnih potpora u iznosu manjem od 500 000 EUR. Radi usklađenosti, države članice potiču se da kodiraju sve dodjele pojedinačnih potpora za koje je dodijeljen iznos jednak iznosu od 500 000 EUR ili veći.

⁸ Ili veći od 60 000 EUR za korisnike aktivne u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, ili veći od 30 000 EUR u sektoru ribarstva i akvakulture.

Uredbe GBER (učinak poticaja) i članku 8. stavku 1. Uredbe GBER (zbrajanje potpora). Iz toga proizlazi da je koncept „dodjele pojedinačne potpore” primijenjen u članku 9. stavku 1. točki (c) Uredbe GBER (transparentnost) također suštinski povezan s pojmom „djelatnosti ili projekta kojima je dodijeljena potpora”. Osim toga, u uvodnoj izjavi 25. Uredbe GBER navodi se sljedeće: „Kako bi se odredilo poštuju li se pragovi za prijavu i maksimalni intenziteti potpore utvrđeni ovom Uredbom, trebalo bi uzeti u obzir ukupni iznos mjera državnih potpora za djelatnost ili projekt kojima je dodijeljena potpora.”

S obzirom na to da tumačenje koncepta dodjele pojedinačne potpore u kontekstu odredbi o transparentnosti mora biti usklađeno s uvjetima koje države članice moraju provjeriti u trenutku dodjeljivanja potpore radi osiguravanja zakonitosti potpore i prihvatljivosti poduzetnikā, provjera praga za transparentnost za relevantnu dodjelu potpore mora se provesti za istog korisnika⁹ i djelatnost/projekt kojima se dodjeljuje potpora, neovisno o broju uključenih akata o dodjeli, davatelja potpore ili čak programā potpore. U skladu s uvodnom izjavom 27. Uredbe GBER, informacijama prikupljenima na temelju zahtjeva transparentnosti mora se zainteresiranim dionicima (Komisiji, konkurentima i široj javnosti) omogućiti provjera usklađenosti predmetne potpore s pravilima. Sveobuhvatno obrazloženje i pravna analiza tumačenja pojma dodjele pojedinačne potpore nalaze se u Prilogu 7.

Kad je riječ o definiciji i opsegu projekta ili djelatnosti kojima je dodijeljena potpora, oni moraju biti u skladu sa zahtjevom za potporu koji je korisnik podnio prije početka rada na projektu ili početka djelatnosti, u skladu sa zahtjevima u pogledu učinka poticaja iz članka 6. stavka 2. Uredbe GBER. Primjerice, ako bi se dva akta o dodjeli odnosila na isto poduzeće i isti planirani skup međusobno povezanih zadaća tijekom istog vremenskog razdoblja, tada bi se u pravilu trebalo smatrati da se njima podupire isti projekt.

Dodatni odlučujući čimbenik jest pitanje postoje li zasebne odluke o projektu ili nekoliko međusobno povezanih transakcija koje se odnose na jednu odluku o projektu koju je donio podnositelj zahtjeva¹⁰. Predmetna nacionalna i regionalna tijela često mogu najbolje prosuditi radi li se o jednoj odluci o projektu koju je donio podnositelj zahtjeva ili o nekoliko njih, s obzirom na to da će zahtjev(i) za potporu sadržavati odgovarajuće popratne informacije; osim toga, ti zahtjevi obično podliježu nizu dozvola (građevinskih dozvola, dozvola povezanih sa zaštitom okoliša itd.) u kojima se pojašnjava početna namjera podnosioca zahtjeva.

Međutim, s obzirom na postojeći institucijski ustroj ili pravni okvir nekih država članica, provjeravanje definicije projekta, a time i zbrajanja potpora, po projektu/djelatnosti kojima je dodijeljena potpora u trenutku objavljivanja za potrebe transparentnosti ili izvješćivanje o svim informacijama, uključujući o onima koje su ispod praga, moglo bi biti teško. Stoga, iako je radi transparentnosti u načelu potrebno zbrajanje i objavljivanje potpora po projektu ili djelatnosti kojima je dodijeljena potpora, čak i ako to uključuje različite prihvatljive troškove ili ciljeve, formalne provjere usklađenosti bit će ograničene na potrebu zbrajanja akata o dodjeli za istog korisnika i iste prihvatljive troškove za isti

⁹ Pod pojmom korisnika u ovom kontekstu mora se sustavno podrazumijevati jednog poduzetnika ili gospodarsku jedinicu.

¹⁰ U tu svrhu, vidjeti smjernice na platformi „eState aid wiki” i odgovore na često postavljana pitanja o Uredbi GBER (GBER FAQs).

cilj u okviru istog projekta kako bi se poštovali barem minimalni zahtjevi iz članka 8. Uredbe GBER¹¹.

Obveza transparentnosti usmjerena je na prikupljanje informacija o dodjeli potpora u trenutku dodjeljivanja i nije namijenjena za daljnje praćenje kretanja povezanih s projektom i rashodima. Stoga bi trebalo napomenuti da, iz perspektive EU-ove kontrole državnih potpora, baza podataka o transparentnosti trenutačno predstavlja alat za praćenje ponašanja nacionalnih tijela u pogledu dodjeljivanja potpora, i stjecanje uvida o tom ponašanju, u korist svih zainteresiranih strana, a ne alat za provjeru troškova. Stoga, za potporu koja je dodijeljena na temelju akta o dodjeli, davatelji potpore nisu obvezni primijeniti nikakve ispravke ako dodijeljena potpora u konačnici nije u potpunosti isplaćena¹² ili uopće nije isplaćena, ili ako je kasnije izvršen povrat tih sredstava. Međutim, ako bi ispravkom bio dosegnut prag za objavu, to bi se moralo objaviti.

Odgovarajuće mjere

S obzirom na postojeće programe potpore, službe Komisije pojasnile su da, nakon modernizacije sustava državnih potpora (SAM), transparentnost čini uvjet spojivosti za programe potpore i pojedinačne mjere potpore koje su dodijeljene na temelju smjernica o SAM-u¹ i članaka 93. i 107. Ugovora (kako je navedeno u obvezama prijave i odlukama Komisije). Za postojeće programe, ta se obveza primjenjuje samo na nove potpore koje su dodijeljene od 1. srpnja 2016. Kako bi se osigurala pravna sigurnost i jednako postupanje, sve države članice poslale su dopise kojima su potvrdile prihvaćanje „odgovarajućih mjera” radi usklađivanja svojih postojećih programa sa zahtjevima transparentnosti.

3. Definicija ključnih koncepata

Definicija dodjele potpore i akta o dodjeli

Informacije o transparentnosti obavezne su **za svaku dodjelu potpore**. Za potrebe kodiranja, dodjela potpore odgovara potpori koja je dodijeljena istom korisniku za istu djelatnost ili projekt kojima je dodijeljena potpora, čak i ako je potpora dodijeljena u okviru različitih instrumenata, na temelju različitih akata o dodjeli i/ili od strane različitih davatelja potpore, ili čak ako se odnosi na različite ciljeve. Djelatnost ili projekt kojima je dodijeljena potpora obično su, ali ne nužno, obuhvaćeni jednom mjerom državne potpore (program ili jednokratna potpora).

Stoga je moguće da za jednu dodjelu potpore postoji nekoliko unosa u TAM-u. Unos u TAM-u na jedinstven se način može identificirati na temelju sljedećih parametara: broja mjere potpore, naziva korisnika te dodijeljenog iznosa, datuma dodjele, instrumenta potpore, cilja potpore i davatelja potpore.

Akt o dodjeli pravni je instrument kojim se korisniku daje pravo na primanje potpore. U njemu se obično nalaze informacije o dodijeljenom iznosu (ili iznosu koji će se dodijeliti), predmetnom projektu ili djelatnosti kojima je dodijeljena potpora, datumu

¹¹ U tu svrhu, vidjeti smjernice na platformi „eState aid wiki” i odgovore na često postavljana pitanja o Uredbi GBER (GBER FAQs).

¹² Npr. obavijest o ispravku porezne prijave.

dodjele, davatelju/davateljima potpore, korisniku/korisnicima, cilju/ciljevima, instrumentima i/ili uvjetima postavljenima u okviru potpore.

Članak 9. stavak 1. Uredbe GBER o objavljivanju dodjela pojedinačnih potpora temelji se na načelu da bi trebalo izvijestiti o dodjelama potpore po korisniku i obično po programu¹³. Stoga se svi zakonski akti o dodjeli koji su izdani za isti projekt ili djelatnost kojima je dodijeljena potpora moraju zbrojiti kako bi se utvrdio iznos potpore koji korisnik može očekivati u okviru programa ili jednokratne potpore.

Zbrajanje akata o dodjeli

Čim su potpore dodijeljene istom korisniku različitim aktima o dodjeli za istu potpomognutu djelatnost odnosno isti potpomognuti projekt (tj. u okviru iste mjere državne potpore) i dosegnule su ili premašuju iznos od 500 000 EUR¹⁴, u TAM-u bi svaki iznos dodijeljen na temelju akta o dodjeli trebalo kodirati zasebnim unosom jer skupa čine jednu dodjelu potpore¹⁵.

To također znači da je, u okviru iste mjere državne potpore, potporu istom korisniku koju su dodijelili različiti davatelji potpore za istu potpomognutu djelatnost ili potpomognuti projekt (sufinanciranje), čak i ako je potpora dodijeljena različitim aktima o dodjeli, što je ponekad slučaj, potrebno zbrojiti i kodirati u TAM-u čim se dosegne prag.

Isto tako, u skladu s člankom 8. stavkom 5. Uredbe GBER i člankom 5. stavkom 2. Uredbe o *de minimis* potporama, ako je *de minimis* potpora dodijeljena za jasno definirane prihvatljive troškove¹⁶, ona se mora zbrojiti s potporom dodijeljenom za iste prihvatljive troškove na temelju npr. Uredbe GBER pa stoga gubi svoje *de minimis* obilježje u pogledu provjere odgovarajućeg praga za transparentnost.

U slučaju daljnjih zahtjeva (i dodjele potpora) za istu djelatnost ili projekt kojima je dodijeljena potpora, države članice trebale bi provjeriti je li potrebno zbrajanje, pri čemu vrijedi sljedeće: i. ako je prag već dosegnut u prethodnim zahtjevima, o novoj potpori mora se izvijestiti u obliku zasebnog unosa u TAM-u; ii. ako prag nije dosegnut u prethodnim zahtjevima, ali se premašuje posljednjim zahtjevom, cijeli dodijeljeni iznos mora se objaviti u TAM-u u jednom unosu ili više njih. Rok za izvješćivanje počinje teći od trenutka dostizanja tog praga. TAM je oblikovan tako da nacionalni/regionalni/sektorski uredi mogu kodirati i/ili potvrditi informacije u ime

¹³ Države članice bi u slučaju drugog zahtjeva (a time i druge dodjele potpore) za istu potpomognutu djelatnost ili potpomognuti projekt, osobito ako se time pokrivaju isti prihvatljivi troškovi, trebale pažljivo provjeriti je li druga dodjela potpore u skladu sa svim kriterijima spojivosti (učinak poticaja, maksimalni iznos/intenzitet potpore...).

¹⁴ Članak 9. stavak 1. točka (c) Uredbe GBER odnosi se na dodjele pojedinačnih potpora većih od 500 000 EUR. S druge strane, sve relevantne smjernice i komunikacije upućuju na izuzeće od odredbi o transparentnosti za dodjele pojedinačnih potpora u iznosu manjem od 500 000 EUR. Radi usklađenosti, države članice potiču se da kodiraju sve dodjele pojedinačnih potpora za koje je dodijeljen iznos jednak iznosu od 500 000 EUR ili veći.

¹⁵ Za sektore poljoprivrede i šumarstva mogu vrijediti određene posebnosti (vidjeti Prilog 5).

¹⁶ *De minimis* potpora može se dodijeliti za bilo koju djelatnost ili trošak. Međutim, *de minimis* potpora može se dodijeliti i kao paušalni iznos, i u tom slučaju ne mora biti povezana s određenim prihvatljivim troškovima ili postojanjem projekta. Vidjeti i uvodnu izjavu 21. Uredbe o *de minimis* potporama 1407/2013.

podređenih davatelja potpore što im omogućuje da obavljaju koordinacijsku ulogu za potrebe kodiranja.

Ako se potpora dodjeljuje za istu potpomognutu djelatnost ili potpomognuti projekt, i istog korisnika, zbrajanje bi trebalo provjeriti čak i ako se potpora dodjeljuje različitim instrumentima i/ili za različite sektore, a možda čak i za različite ciljeve. Slučajevi uzastopnih zahtjeva (a time i uzastopnih dodjela potpore) za istu potpomognutu djelatnost ili potpomognuti projekt moraju ostati iznimka jer i. nije moguće zbrajati potporu iznad najpovoljnijeg intenziteta i ii. zbog toga što postoji zahtjev u pogledu učinka poticaja. Zbog toga bi situacije u kojima bi bilo potrebno uzastopno kodiranje (tj. dodjele pojedinačne potpore za koje je potrebno nekoliko unosa u TAM-u) trebale biti relativno rijetke. Dodjele potpore za različite projekte ne bi trebalo zbrajati.

U svrhu transparentnosti u načelu je potrebno zbrajanje i objavljivanje po projektu ili potpomognutoj djelatnosti, čak i ako to uključuje različite prihvatljive troškove ili ciljeve, u skladu s pravnim tumačenjem izloženim u Prilogu 7. Međutim, kako je već prethodno navedeno, radi pojednostavnjivanja administrativnih postupaka očekuje se da države članice barem zbroje različite akte o dodjeli za istog korisnika i iste prihvatljive troškove u okviru istog projekta ili djelatnosti, kojima je dodijeljena potpora. Formalne provjere usklađenosti stoga će biti ograničene na potrebu zbrajanja akata o dodjeli za istog korisnika i za iste prihvatljive troškove za isti cilj u okviru istog potpomognutog projekta ili potpomognute djelatnosti kako bi se poštovali barem minimalni zahtjevi iz članka 8. Uredbe GBER.

Plaćanja u obrocima

Plaćanje u obrocima na temelju istog akta o dodjeli mora se smatrati jednom dodjelom. Obično, kada se potpora treba isplatiti u nekoliko obroka, dodijeljeni je iznos ili maksimalni iznos potpore koji je dopušten za projekt ili ga se mora procijeniti *ex ante* i diskontirati na njegovu vrijednost u trenutku dodjele. Ako se potpora dodjeljuje u razdoblju duljem od godinu dana, kamatna stopa koju treba primijeniti pri diskontiranju diskontirana je kamatna stopa primjenjiva u trenutku dodjele potpore, u skladu s člankom 7. stavkom 3. Uredbe GBER. Dobiveni iznos trebao bi biti iznos koji je dodijeljen i trebalo bi ga objaviti u jednom unosu. Ako se prednost uživa nekoliko puta u istoj godini (npr. mjesečno ili tromjesečno), tu bi potporu trebalo zbrojiti na godišnjoj osnovi. Međutim, ako ne postoji maksimalni dopušteni iznos potpore za projekt ili se iznos ne može procijeniti *ex ante*, iznos potpore trebalo bi izračunati i o njoj izvijestiti *ex post* u nekoliko unosa. To vrijedi i za fiskalne potpore. U Prilogu 2. navedeno je nekoliko praktičnih primjera¹⁷.

Rok za objavu

Informacije o dodjeli potpore moraju se objaviti u roku od šest mjeseci nakon datum dodjele. Za potporu koja je dodijeljena preko financijskih posrednika ili ovlaštenih subjekata u korist drugih poduzetnika (subjekata u koje se ulaže)¹⁸, rok od šest mjeseci

¹⁷ U primjerima je prikazano i utvrđivanje iznosa potpore o kojem treba izvijestiti.

¹⁸ To se odnosi na smjernice o rizičnom financiranju, članke 16., 21., 22. i 39. Uredbe GBER i predmete koji se izravno temelje na UFEU-u s ciljevima „rizično financiranje”, „urbani razvoj” i „energetska učinkovitost zgrada”.

počinje teći od datuma na koji posrednici nadležnom javnom tijelu dostave relevantne informacije, npr. u okviru godišnjih izvješća, o ulaganjima prenesenima krajnjim korisnicima. Odgovornost je država članica osigurati da im se ta izvješća dostavljaju, kako bi mogle ispuniti odgovarajući zahtjev transparentnosti i ispoštovati odredbe iz članka 21. stavka 14. Uredbe GBER.

U slučaju zbrajanja rok od šest mjeseci počinje teći od datuma dodjele potpore kojom ukupni iznos dodijeljen za istu potpomognutu djelatnost ili potpomognuti projekt i za istog korisnika dosegne prag ili ga premaši¹⁹.

Za potporu u obliku porezne olakšice, predmetne informacije moraju se objaviti u roku od godinu dana od roka za podnošenje porezne prijave (članak 9. stavak 4. Uredbe GBER). Za fiskalnu potporu, rok od godinu dana počinje teći od roka za podnošenje porezne prijave, čak i ako je porezna prijava podnesena prije isteka roka. Na taj način države članice ne moraju pratiti stvarni datum na koji je porezna prijava zapravo podnesena niti izračunavati različite jednogodišnje rokove za svakog poduzetnika.

U slučaju da ne postoji formalna obveza podnošenja godišnje porezne prijave, datumom dodjele, za potrebe kodiranja, smatrat će se 31. prosinca godine za koju je potpora dodijeljena.

Odredbe o potpori koja se ponavlja

Određene države članice provode, među ostalim, fiskalne programe u okviru kojih se dodjeljuju višegodišnje olakšice u sustavu poreza na dobit ili programi sa zajamčenom otkupnom cijenom za zelenu električnu energiju. U tim se programima olakšice primjenjuju u odnosu na određeni projekt. Ovisno o programu, ili se i trajanje olakšice i njezin maksimalni iznos mogu predvidjeti *ex ante* s određenim stupnjem točnosti²⁰ (primjerice, u odnosu na troškove projekta) ili to nije moguće učiniti *ex ante*, primjerice, zbog toga što plaćanja ovise o kretanju određenih varijabli. U prvom slučaju, države članice trebale bi ukupnu olakšicu dostupnu tijekom cijelog razdoblja ili u odnosu na projekt diskontirati na datum na koji je olakšica dodijeljena. U drugom će slučaju iznos olakšice biti poznat tek *ex post*. Ukupni iznos olakšice stoga se mora zbrajati tijekom godina i, čim se dosegne prag, izvijestiti putem i. jednog unosa s cijelim zbrojenim dodijeljenim iznosom koji unosi davatelj potpore koji je izdao posljednji akt o dodjeli čime je cijeli zbrojeni iznos prešao prag ili ii. nekoliko unosa s odgovarajućim dodijeljenim iznosima iz svih odgovarajućih akata o dodjeli koje unose: ili izravno različita uključeni davatelji potpore, ili jedan od odgovornih nacionalnih/regionalnih/sektorskih ureda u ime podređenih uključenih davatelja potpore.

¹⁹ Članak 9. stavak 1. točka (c) Uredbe GBER odnosi se na dodjele pojedinačnih potpora većih od 500 000 EUR. S druge strane, sve relevantne smjernice i komunikacije upućuju na izuzeće od odredbi o transparentnosti za dodjele pojedinačnih potpora u iznosu manjem od 500 000 EUR. Radi usklađenosti, države članice potiču se da kodiraju sve dodjele pojedinačnih potpora za koje je dodijeljen iznos jednak iznosu od 500 000 EUR ili veći.

²⁰ Ako se iznosi potpore mogu točno procijeniti *ex ante*, moraju se diskontirati i o njima se mora izvijestiti u TAM-u. Posebno, ako postoji maksimalni iznos potpore koji se može dodijeliti, njega se mora smatrati tom procjenom. U slučajevima kad postoji velika razlika između procijenjenog i (kasnije) potrošenog iznosa (*ex post*), države članice još uvijek mogu iznimno ispraviti iznos u TAM-u. Međutim, čak i ako taj ispravak dovede do smanjenja iznosa potpore ispod praga od 500 000 EUR, uneseni podaci mogu se ispraviti, ali ne i u potpunosti izbrisati.

Osim toga, nakon što se prijeđe prag, svaka sljedeća godišnja prijava trebala bi se kodirati zasebnim unosom.

4. Ključni elementi iz odredbi o transparentnosti koji se moraju objavljivati

Upućivanje na mjeru potpore

Referentna oznaka mjere potpore jest ona koju je Komisija dala u okviru elektroničkog postupka iz članka 11. točke (a) Uredbe GBER²¹. U TAM-u je potrebno navesti relevantnu referentnu oznaku mjere potpore, a to može biti ili referentni broj državne potpore (engl. „SA number”) ili izvorni naziv mjere državne potpore.

Nakon što se navede referentna oznaka mjere potpore, automatski generirana poveznica na Komisijin registar predmeta državne potpore omogućuje ispunjenje obveza iz članka 9. stavka 1. točaka (a) i (b) Uredbe GBER i sličnih obveza navedenih u smjernicama. Međutim, budući da bi nakon uspostavljanja odgovarajućih programa obvezu koja proizlazi iz članka 9. stavka 1. točaka (a) i (b) trebalo ispuniti neovisno o visini pojedinačnih potpora koje će se dodijeliti (tj. čak i za mjere kod kojih se ne moraju ispuniti obveze iz članka 9. stavka 1. točke (c)), na početnoj stranici TAM-a nalazi se i opća poveznica na registar državnih potpora²², koja omogućuje pristup informacijama o svim predmetima, uključujući prijavljene mjere i mjere na temelju Uredbe GBER.

Naziv korisnika

Većina država članica izjasnilo se da daju prednost izvješćivanju o nazivu pravnog subjekta koji prima potporu, a ne cijele grupe kojoj on pripada, osobito ako se sjedište grupe ili matičnog društva nalazi u drugoj državi članici. Radi praktičnosti i smanjenja administrativnog opterećenja, to se može prihvatiti za potrebe objavljivanja informacija, ne dovodeći u pitanje pojam poduzetnika (grupe) za potrebe primjene prava tržišnog natjecanja. Unatoč ovom pojednostavnjenju, zbrajanje bi se uvijek trebalo provjeravati na razini grupe²³.

U slučaju izmjene opsega društva, u TAM-u bi se trebale objaviti informacije o pravnom subjektu koji je bio korisnik u trenutku dodjeljivanja potpore. Činjenica da se korisnik potom, prije isteka roka za objavu od šest mjeseci, može spojiti, razdvojiti ili ući u zajednički pothvat ne bi trebala biti relevantna. Isto tako, čak i ako se pravni subjekt kojem je potpora dodijeljena promijenio unutar za objavljivanje predviđenog roka od šest mjeseci, naziv korisnika trebao bi biti naziv pravnog subjekta koji je postojao u vrijeme dodjele potpore.

²¹ Nakon što država članica putem aplikacije SANI2 dostavi sažetak informacija o svakoj izuzetnoj mjeri potpore u standardiziranom obliku utvrđenom u Prilogu II.

²² <http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/>

²³ Vidjeti bilješku 3. u Prilogu II. Uredbi GBER: „Za potrebe pravila o tržišnom natjecanju utvrđenih u Ugovoru i za potrebe ove Uredbe poduzetnikom se smatra svaki subjekt koji se bavi ekonomskom djelatnošću, bez obzira na njegov pravni status i na način njegova financiranja. Sud je odlučio da se subjekti koji su pod kontrolom (zakonski ili *de facto*) istog subjekta trebaju smatrati jednim poduzetnikom.” Stoga se svi uvjeti iz Uredbe GBER moraju ispuniti na razini jedne gospodarske jedinice („poduzetnika”), a to moraju osigurati države članice.

Ako je potpora dodijeljena preko treće strane, te treće strane (uključujući financijske posrednike) moraju prikupiti odgovarajuće informacije o plaćanjima krajnjim korisnicima i prenijeti ih odgovarajućim tijelima u državama članicama ili, alternativno, krajnji korisnici moraju podnijeti izjavu odgovarajućim tijelima u državama članicama²⁴.

Identifikacijska oznaka korisnika

Identifikacijska oznaka korisnika omogućuje jedinstvenu identifikaciju svakog poduzetnika u određenoj državi članici. Države članice mogu upotrebljavati vlastite vrste nacionalnih identifikacijskih oznaka²⁵, koje su priopćile Komisiji za potrebe TAM-a. U početnoj fazi, radi prilagođavanja raznolikim nacionalnim zakonodavstvima u tom području, države članice mogu osigurati povjerljivost s obzirom na fizičke osobe tako da, u skladu sa svojim postojećim nacionalnim pravom, ne kodiraju cijele identifikacijske oznake. Unatoč tomu, od država članica očekuje se da poduzmu mjere na nacionalnoj razini kako bi osigurale da se identitet tih korisnika može objaviti u budućnosti. U području primarne poljoprivrede, Integrirani administrativni i kontrolni sustav (IAKS), koji se koristi za izravna plaćanja iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi, može se upotrijebiti za identifikaciju korisnika za potrebe objave u skladu sa zahtjevima u pogledu transparentnosti²⁶.

Vrsta poduzeća (MSP/veliko poduzeće) u vrijeme dodjele potpore

U skladu s odredbama o transparentnosti, mora se izvijestiti o tome je li pojedinačni korisnik MSP ili veliko poduzetnik²⁷. Druge vrste poduzeća međutim, u TAM-u se ne uzimaju u obzir. Stoga, zahtjev da se za programe rizičnog financiranja identificiraju „mala poduzeća sa srednjom tržišnom kapitalizacijom” i „inovativna poduzeća sa srednjom tržišnom kapitalizacijom” nije relevantan za potrebe TAM-a.

Kategorija poduzeća	Broj zaposlenih: jedinica godišnjeg rada (JGR)	Godišnji promet	ili	Godišnja bilanca
Srednje poduzeće	< 250	≤ 50 milijuna EUR	ili	≤ 43 milijuna EUR
Malo poduzeće	< 50	≤ 10 milijuna EUR	ili	≤ 10 milijuna EUR

²⁴ Primjeri su takvih situacija sljedeći: subvencionirane usluge u poljoprivredi ako se potpora isplaćuje pružatelju usluge, porezne olakšice određenim korisnicima električne energije ako elektroenergetsko poduzeće u ime države ubire umanjeni porez uz primjenu tih olakšica, rizično financiranje, urbani razvoj i energetska učinkovitost zgrada.

²⁵ Kao što su SIREN ili SIRET u Francuskoj, nacionalni broj organizacije u Švedskoj, identifikacijska oznaka iz poslovnog registra u Estoniji ili broj BULSTAT u Bugarskoj.

²⁶ Kad se radi o poljoprivrednoj potpori, države članice mogu odlučiti predložiti nacionalnu identifikacijsku oznaku sa simboličkim značenjem, primjerice „nije primjenjivo”, s obzirom na to da se Uredbom ABER ne zahtijeva nacionalna identifikacijska oznaka.

²⁷ Definicija MSP-a, s fiksnim pragovima, moguća je na temelju dva kriterija: broj zaposlenih (manje od 250) te godišnja bilanca (manja od 43 milijuna EUR) ili godišnji promet (manji od 50 milijuna EUR). Vidjeti Prilog I. Uredbi GBER. Dodatna objašnjenja mogu se naći u Vodiču za korisnike o definiciji malih i srednjih poduzeća (str. 13.).

Mikropoduzeće	< 10	≤ 2 milijuna EUR	ili	≤ 2 milijuna EUR
---------------	------	------------------	-----	------------------

Regija

Prema odredbama o transparentnosti, regija mora biti ona u kojoj se korisnik nalazi, na razini NUTS-a. Iako se u Prilogu III. Uredbi GBER od država članica traži da korisnike „u pravilu” prijavljuju na drugoj razini NUTS-a, države članice za objavu u TAM-u imaju slobodu odabrati bilo koju razinu NUTS-a, tj. razine NUTS0, NUTS1, NUTS2, NUTS3²⁸. U cilju zajedničkog tumačenja s ostalim ključnim elementima transparentnosti, predlažemo da se prijavljuje regija u kojoj projekt ima najveći učinak.

Stoga, za potrebe objavljivanja u TAM-u, regija korisnika bit će regija relevantna za potrebe predmetne dodjele potpore, tj. tamo gdje će se provoditi projekt za koji se dodjeljuje potpora. Jednom unosu u modulu za dodjelu moguće je pripisati samo jednu regiju, ali postoji određena fleksibilnost u pogledu razine geografske agregacije, osim u slučaju regionalnih potpora o kojima se uvijek mora izvješćivati na razini NUTS 2 ili NUTS 3. Ako se projekt provodi u različitim regijama, a potpora je dodijeljena jednim aktom o dodjeli, trebalo bi izvijestiti o ukupnom iznosu potpore, zajedno s regijom u kojoj se provodi najveći dio projekta. Umjesto toga može se izvijestiti o višoj razini agregacije, do razine NUTS 0 (razina države članice).

Sektor djelatnosti

Prema odredbama o transparentnosti, sektor mora biti sektor djelatnosti korisnika na razini skupine NACE Rev. 2²⁹.

Ako korisnik posluje u nekoliko sektora, sektor koji se navodi u TAM-u trebao bi biti sektor u kojemu će potpora imati svoj najveći učinak. Zapravo, u slučaju da se potporom obuhvaća nekoliko sektora (npr. regionalna potpora), informacije o sektoru koje treba kodirati u TAM-u trebale bi se temeljiti na najrelevantnijem sektoru djelatnosti za određenu dodjelu. Stoga se u TAM-u može odabrati samo jedan sektor.

Iznos potpore

Element potpore izražen je u punom iznosu (tj. ne u milijunima) u nacionalnoj valuti. Iznosi navedeni u valutama različitim od EUR u informativne se svrhe automatski preračunavaju u EUR na temelju navedenog datuma dodjele primjenom dnevnih deviznih tečajeva Europske središnje banke. Ako se potpora isplaćuje u nekoliko obroka i može se procijeniti *ex ante*, dodijeljen iznos koji treba kodirati jednak je ukupnom dodijeljenom iznosu diskontiranom na njegovu vrijednosti u trenutku prve dodjele.

U Prilogu III. Uredbe GBER pojašnjeno je da element potpore za zajmove i jamstva mora biti naveden u bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva. Fiskalna potpora može se

²⁸ Kao izvor za regije A, C i N do razine NUTS 3 vidjeti Komisijinu Excel datoteku na adresi: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/regional_aid/regional_aid.html

²⁹ Klasifikacija NACE dostupna je na adresi <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nace-rev2> s općenitim objašnjenjima, a potpuna klasifikacija NACE nalazi se na adresi http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nomenclatures/index.cfm?TargetUrl=ACT_OTH_DFLT_LAYOUT&StrNom=NACE_REV2&StrLanguageCode=EN

objavljivati u rasponima iz članka 9. stavka 2. Uredbe GBER, članka 9. stavka 3. Uredbe ABER ili članka 9. stavka 2. Uredbe FIBER³⁰.

Nominalni iznos

U skladu s izvješćivanjem o potporama u kontekstu financijske krize i u skladu s Prilogom II. Uredbi GBER, nominalni iznos zajmova i jamstava može se navesti u polju za nominalni iznos kako bi bio jasan bruto ekvivalent bespovratnog sredstva.

Instrument potpore

U Prilogu III. Uredbi GBER nalazi se popis sljedećih mogućih instrumenata potpore koji se mogu objavljivati u TAM-u: bespovratna sredstva/subvencija kamatnih stopa, zajam/povratni predujam/nadoknativa bespovratna sredstva, jamstvo, porezna olakšica ili porezno izuzeće, rizično financiranje, ostalo (navesti).

Ovisno o mjeri državne potpore na temelju koje je potpora dodijeljena, popis instrumenata potpore koji se mogu odabrati bit će ograničen na relevantne instrumente, tj. one navedene *ex ante* u prijavi ili u sažetku iz Uredbe GBER.

U TAM-u je moguće odabrati samo jedan instrument po unosu. Stoga, u skladu s odredbama o transparentnosti, ako se potpora dodjeljuje s pomoću više instrumenata potpore, iznos potpore navodi se po instrumentima (bilješka 4. u Prilogu III. Uredbi GBER) u zasebnim unosima u TAM-u. Svi instrumenti koji se odnose na isti projekt ili djelatnost kojima je dodijeljena potpora i na istog korisnika moraju se zbrojiti u svrhu primjene praga za objavu.

Datum dodjele

Datum dodjele datum je na koji je korisniku dodijeljeno zakonsko pravo na primanje potpore, kako je navedeno u članku 2. točki 28. Uredbe GBER. Za porezne mjere datum koji treba navesti u modulu za dodjelu u načelu je datum na koji je podnesena porezna prijava za cijelu godinu. Međutim, radi jednostavnosti umjesto toga se može navesti datum roka za podnošenje porezne prijave za cijelu godinu.

Ako se porezna prijava za cijelu godinu ne podnosi, datum dodjele datum je na koji je odgovarajuće tijelo države članice saznalo za dodijeljenu potporu. Isto tako, u slučaju potpore koja je krajnjem korisniku dodijeljena preko financijskog posrednika, datum dodjele datum je na koji su posrednici državama članicama podnijeli detaljne informacije o ulaganjima koja su prenesena krajnjim korisnicima, ako ne postoji točan datum na koji je pogodnost prenesena krajnjem korisniku.

Kako je već navedeno, ako ne postoji formalna obveza podnošenja godišnje prijave, datumom dodjele, za potrebe izvješćivanja, smatra se 31. prosinca godine za koju je potpora dodijeljena.

³⁰ U slučaju Uredbe GBER ti su rasponi sljedeći (u milijunima EUR): (a) 0,5 – 1; (b) 1 – 2; (c) 2 – 5; (d) 5 – 10; (e) 10 – 30 i (f) 30 i više. U slučaju Uredbe ABER ti su rasponi sljedeći (u milijunima EUR): (a) 0,06 – 0,5 samo za primarnu poljoprivrednu proizvodnju; (b) 0,5 – 1; (c) 1 – 2; (d) 2 – 5; (e) 5 – 10; (f) 10 – 30 i (g) 30 i više. U slučaju Uredbe FIBER ti su rasponi sljedeći (u milijunima EUR): (a) 0,03 – 0,2; (b) 0,2 – 0,4; (c) 0,4 – 0,6; (d) 0,6 – 0,8; (e) 0,8 – 1, a za smjernice MARE ti su rasponi različiti (u milijunima EUR): 0,03 – 0,5; iznad 0,5 – 1; iznad 1 – 2; iznad 2.

Cilj potpore

Ovisno o mjeri državne potpore na temelju koje je potpora dodijeljena, popis ciljeva potpore koji se mogu odabrati bit će ograničen na relevantne ciljeve, tj. one navedene u prijavi ili u sažetku iz Uredbe GBER.

Po unosu bi se trebao kodirati samo jedan cilj. Ako se istim projektom ili djelatnošću kojima je dodijeljena potpora nastoji ostvariti nekoliko ciljeva, ukupni iznos dodijeljene potpore mora se zbrojiti za potrebe primjene praga za objavu. Trebalo bi utvrditi najrelevantniji cilj i o njemu izvijestiti u TAM-u. U iznimnim okolnostima, ako je potpora dodijeljena za različite ciljeve u manje-više podjednakim omjerima, ta potpora može se objaviti u više unosa u modulu za dodjelu, tj. posebnim unosom za svaki cilj, a ukupni iznos potpore raspodjeljuje se na odgovarajući način.

Međutim, kako je već prethodno navedeno, radi pojednostavnjivanja administrativnih postupaka očekuje se da države članice barem zbroje različite akte o dodjeli za istog korisnika i iste prihvatljive troškove u okviru istog projekta ili djelatnosti, kojima je dodijeljena potpora. Formalne provjere usklađenosti stoga će biti ograničene na potrebu zbrajanja akata o dodjeli za istog korisnika i za iste prihvatljive troškove za isti cilj u okviru istog potpomognutog projekta ili potpomognute djelatnosti kako bi se poštovali barem minimalni zahtjevi iz članka 8. Uredbe GBER.

Davatelj potpore

Davatelj potpore tijelo je koje dodjeljuje potporu na bilo kojoj razini vlasti (među ostalim, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj). U institucijskom ustroju i nadležnostima davateljâ potpore odražavaju se nacionalne posebnosti u području kontrole državnih potpora: u nekim državama članicama funkcija kontrole državnih potpora nije centralizirana, dok je u drugim državama članicama kontrola politike državnih potpora izrazito centralizirana. Uloga pojedinačnog ureda ili davatelja potpore može se od države članice do države članice znatno razlikovati; to se može reći i za kodiranje i provjeru informacija koje se trebaju objaviti na temelju zahtjevâ u pogledu transparentnosti.

5. Posebne odredbe o transparentnosti

U ovom odjeljku ukratko se prikazuju posebne odredbe koje se primjenjuju na potpore dodijeljene na temelju Smjernica o rizičnom financiranju, članaka 16., 21., 22. i 39. Uredbe GBER i na predmete o kojima se izravno odlučuje na temelju UFEU-a s „rizičnim financiranjem”, „urbanim razvojem” ili „energetskom učinkovitošću zgrada” kao ciljevima.

U takvim slučajevima države članice mogu djelovati preko ovlaštenih subjekata i zajednički ulagati i/ili dijeliti rizik s financijskim posrednicima³¹ kako bi pojačale pružanje financijskih sredstava krajnjim korisnicima. Prednost stoga može postojati na razini ovlaštenog subjekta, financijskog posrednika ili ulagača, ovisno o mjeri. Ovlašteni subjekti i/ili financijski posrednici (ili ulagači izravno) zatim ulažu u krajnje korisnike koji time ostvaruju neizravnu prednost. Radi prilagodbe tim posebnostima, u TAM-u se automatski otvaraju dodatna polja i od tijela se zahtijeva da, ovisno o mjeri, kodira ovlaštenog subjekta ili financijske posrednike ili ulagače.

³¹ Ili ulagačima, ovisno o strukturi mjere.

U skladu s vrstom mjere koja se razmatra, u TAM-u se moraju kodirati različite vrste korisnika (iznad praga).

5.1. Neporezne potpore (vlasnički kapital, zajmovi, jamstva i ostalo)

Mora se izvijestiti o ukupnom iznosu ulaganja u svakog pojedinog krajnjeg korisnika (subjekt u koji se ulaže). Međutim, ako se može precizno izračunati element potpore koji je prenesen subjektu u koji se ulaže, može se izvijestiti i o njemu. Oznaka NACE o kojoj treba izvijestiti oznaka je sektora koji je relevantan za odgovarajući projekt, a trebalo bi navesti i identitet ovlaštenog subjekta, ako je to primjenjivo, zajedno s nazivima relevantnih financijskih posrednika³².

5.2. Porezne potpore

Mora se izvijestiti o potporama dodijeljenima korporativnim ulagačima. Oznaka NACE o kojoj treba izvijestiti oznaka je djelatnosti financijskih usluga (K 64), a nazivi relevantnog/ih financijskog/ih posrednika trebali bi se navesti ako je to primjenjivo. Osim toga, mora se izvijestiti o ukupnom iznosu ulaganja u svakog pojedinog krajnjeg korisnika (subjekt u koji se ulaže). Oznaka NACE o kojoj treba izvijestiti oznaka je sektora koji je relevantan za odgovarajući projekt.

Rok za izvješćivanje

Svaki pojedinačni krajnji korisnik (subjekt u koji se ulaže) koji prima ulaganje u iznosu koji je jednak ili veći od 500 000 EUR mora se kodirati u TAM-u šest mjeseci nakon datuma na koji su obaviještena javna tijela³³. Države članice dužne su osigurati da im se ta izvješća dostave s obzirom na poštovanje odgovarajućeg zahtjeva transparentnosti.

U slučaju poreznih potpora³⁴ ulagače se u TAM-u mora kodirati kao korisnike samo ako su korporativni ulagači (a ne privatni ulagači koji su fizičke osobe)³⁵. U tim se slučajevima ostvarena porezna prednost može navesti u rasponima, u roku od godinu dana od roka za podnošenje porezne prijave.

Nominalni iznos/element potpore

Iznos potpore mora se kodirati kako slijedi:

- u slučaju poreznih potpora mora se navesti ukupni iznos ulaganja kao puni iznos ili u rasponima,

³² Ako je u mjeru uključen neki fond, relevantni subjekti mogu biti sam fond, upravitelj(i) fonda i ulagač(i) u fond. U ostalim slučajevima relevantni posrednici mogu biti financijski posrednici i, ako je primjenjivo, ulagači koji ulažu zajedno s financijskim posrednicima.

³³ Tj. kada posrednik državama članicama podnese svoje godišnje izvješće ili nastupom roka za podnošenje porezne prijave ulagača (pri čemu rok za izvješćivanje u slučaju poreznih potpora iznosi godinu dana).

³⁴ Vidjeti uvodnu izjavu 166. točku vi. Smjernica o rizičnom financiranju.

³⁵ U tom je kontekstu međutim u TAM-u moguće kodiranje drugih oblika financijskih ulagača i instrumenata potpore.

- u slučaju financijskih instrumenata ukupni iznos ulaganja mora se navesti kao puni iznos. Za zajmove i jamstva može se navesti i prednost izražena kao bruto ekvivalent bespovratnog sredstva, ako je to dostupno.

Prilog I.

Zbrajanje akata o dodjeli: primjeri

Čim zbroj potpora za isti projekt ili djelatnost kojima je dodijeljena potpora i za istog korisnika iznosi ili je veći od 500 000 EUR³⁶, čak i ako je potpora dodijeljena različitim aktima o dodjeli, svi ti različiti iznosi dodijeljeni tim aktima o dodjeli trebali bi se, prema potrebi, kodirati u TAM-u, ako je potrebno u različitim unosima koji čine jednu dodjelu pojedinačne potpore³⁷.

Međutim, radi jednostavnosti administrativnih postupaka³⁸ očekuje se da će države članice barem zbrojiti različite akte o dodjeli za istog korisnika, isti projekt i iste prihvatljive troškove (tj. kumulativno za isti cilj).

Primjer 1. – Poduzeća koja pripadaju istoj grupi

Kako bi se provjerilo je li prag za objavu dosegnut, u okviru istog projekta, ako korisnici pripadaju istoj grupi, više akata o dodjeli potrebno je zbrojiti.³⁹

Primjer: Jednogodišnja porezna pogodnost pružena je svim MSP-ovima koji posluju u proizvodnom sektoru. Poduzeće X i poduzeće Y, oba aktivna u proizvodnom sektoru i u vlasništvu poduzeća Z, dva su MSP-a. I X i Y podnijeli su zahtjev nadležnim tijelima i 2017. ostvarili korist u iznosu od 600 000 EUR odnosno 300 000 EUR od potpore dodijeljene u okviru tog programa. S obzirom na to da poduzeća X i Y pripadaju istoj grupi, u roku od godinu dana od datuma roka za podnošenje poreznih prijava u TAM-u se mora kodirati jedan unos od 900 000 EUR za društvo Z ili dva unosa od kojih se jedan

³⁶ Članak 9. stavak 1. točka (c) Uredbe GBER odnosi se na dodjele pojedinačnih potpora većih od 500 000 EUR. S druge strane, sve relevantne smjernice i komunikacije upućuju na izuzeće od odredbi o transparentnosti za dodjele pojedinačnih potpora u iznosu manjem od 500 000 EUR. Radi usklađenosti, potičemo države članice da kodiraju sve dodjele pojedinačnih potpora za koje je dodijeljen iznos jednak iznosu od 500 000 EUR ili veći.

³⁷ Ako se potpora dodjeljuje za isti projekt i istog korisnika, zbrajanje bi trebalo provjeriti čak i ako se, među ostalim, potpora dodjeljuje različitim instrumentima i/ili za različite sektore i/ili za različite ciljeve. U svakom slučaju, slučajevi uzastopnih zahtjeva (a time i uzastopnih dodjeljivanja potpore) za isti projekt moraju ostati iznimka jer i. zbrajanje potpora iznad najpovoljnijeg intenziteta nije moguće i ii. postoji zahtjev u pogledu učinka poticaja.

³⁸ Međutim, s obzirom na postojeći institucijski ustroj ili pravni okvir nekih država članica, provjeravanje definicije projekta, a time i zbrajanja potpora, po projektu/djelatnosti kojima je dodijeljena potpora u trenutku objavljivanja za potrebe transparentnosti ili izvješćivanje o svim informacijama, uključujući o onima koje su ispod praga, moglo bi biti teško. Stoga, iako je radi transparentnosti u načelu potrebno zbrajanje i objavljivanje potpora po projektu ili djelatnosti kojima je dodijeljena potpora, čak i ako to uključuje različite prihvatljive troškove ili ciljeve, formalne provjere usklađenosti bit će ograničene na potrebu zbrajanja akata o dodjeli za istog korisnika i iste prihvatljive troškove za isti cilj u okviru istog projekta kako bi se poštovali barem minimalni zahtjevi iz članka 8. Uredbe GBER.

³⁹ Bilješka 3. u Prilogu II. Uredbi GBER: „Za potrebe pravila o tržišnom natjecanju utvrđenih u Ugovoru i za potrebe ove Uredbe poduzetnikom se smatra svaki subjekt koji se bavi ekonomskom djelatnošću, bez obzira na njegov pravni status i na način njegova financiranja. Sud je odlučio da se subjekti koji su pod kontrolom (zakonski ili *de facto*) istog subjekta trebaju smatrati jednim poduzetnikom.” Stoga se svi uvjeti iz Uredbe GBER moraju ispuniti na razini jedne gospodarske jedinice („poduzetnika”), a to moraju osigurati države članice.

unos od 600 000 EUR odnosi na poduzeće X, a drugi unos od 300 000 EUR na poduzeće Y.

Primjer 2. – Davatelji potpore

Kako bi se provjerilo je li dosegnut prag za objavu, u okviru istog projekta ili djelatnosti kojima je dodijeljena potpora i za istog korisnika, više akata o dodjeli potrebno je zbrojiti čak i ako su potporu dodijelili različiti davatelji potpore. Naime, u obzir se uzima ukupni iznos državne potpore za isti projekt kojemu je dodijeljena potpora, bez obzira na to je li ta pomoć financirana iz lokalnih, regionalnih ili nacionalnih izvora ili izvora EU-a⁴⁰.

Primjer: Nakon događaja koji je priznat kao prirodna katastrofa (članak 50. Uredbe GBER) jedinica lokalne samouprave dodijelila je 2. siječnja 2017. poduzeću X potporu u iznosu od 250 000 EUR kako bi se pokrio dio štete koju je poduzeće pretrpjelo. Dva tjedna kasnije, 16. siječnja 2017., regionalni davatelj potpore dodijelio je novih 350 000 EUR poduzeću X kako bi se pokrio drugi dio štete koja je nastala zbog iste prirodne katastrofe. U roku od šest mjeseci nakon što se dosegne prag (tj. najkasnije do 16. srpnja 2017.) davatelji potpore, ili netko drugi u njihovo ime, moraju u TAM-u kodirati dva unosa, od 250 000 EUR odnosno 350 000 EUR.

Obrazloženje: Članak 50. Uredbe GBER obuhvaća programe potpore „za nadoknadu štete prouzročene...[prirodnim katastrofama]”. Prihvatljivi troškovi jesu „troškovi [nastale] štete...”. Ti prihvatljivi troškovi mogu uključivati i. materijalnu štetu na imovini i/ili ii. gubitak prihoda. Iako se te dvije različite vrste štete izračunavaju različitim metodama, u skladu s člankom 50. stavkom 4. Uredbe GBER šteta se i dalje mora izračunavati na razini pojedinačnog korisnika. Pod štetom u cjelini stoga se mora podrazumijevati djelatnost ili projekt kojima je dodijeljena potpora, a kojima se pokrivaju isti prihvatljivi troškovi.

Iako bi moglo biti racionalno povjeriti utvrđivanje tih troškova i dodjeljivanje potpore na toj osnovi dvama različitim davateljima potpore, još uvijek je „šteta” ono što definira potpomognutu djelatnost ili projekt (nadoknada štete prouzročene određenom prirodnom katastrofom) na razini pojedinačnog korisnika. Pri utvrđivanju najvećeg iznosa potpore koji je dopušten na temelju tog članka, a radi izbjegavanja prekomjerne nadoknade, svi prihvatljivi troškovi moraju se stoga zbrojiti na razini pojedinačnog korisnika, a sva „ostala plaćanja primljena radi nadoknade štete, uključujući plaćanja na temelju polica osiguranja” moraju se nakon toga oduzeti (vidjeti članak 50. stavak 5. Uredbe GBER). Stoga se ta dva iznosa bespovratnih sredstava moraju spojiti i, s obzirom na to da ukupni iznos premašuje prag za transparentnost, kodirati u TAM-u.

Primjer 3. – Regije

Kako bi se provjerilo je li dosegnut prag za objavu, u okviru istog projekta ili djelatnosti kojima je dodijeljena potpora i za istog korisnika, više akata o dodjeli potrebno je zbrojiti čak i ako je potpora dodijeljena za ulaganja u različitim regijama. Naime, potporu

⁴⁰ Međutim, „financiranje Unije” u smislu članka 8. stavka 2. Uredbe GBER ne bi se trebalo uzimati u obzir pri utvrđivanju jesu li premašeni pragovi za objavu.

dodijeljenu za isti projekt i istom korisniku trebalo bi zbrojiti čak i ako to ima međuregionalne ili prekogranične posljedice.

Primjer: Poduzeće X posjeduje dvije industrijske lokacije u dvije različite nerazvijene regije A i B. Projekt ulaganja radi otvaranja novih radnih mjesta, koji obuhvaća obje zemljopisne lokacije, prihvatljiv je za primanje pomoći. Za ulaganje u regiji A 12. travnja 2017. dodijeljeno je 400 000 EUR; dodatnih 300 000 EUR dodijeljeno je 12. svibnja 2017. za ulaganje u regiji B. U roku od šest mjeseci nakon što je dosegnut prag (tj. najkasnije do 12. studenoga 2017.) u TAM-u se mora kodirati ili jedan unos od 700 000 EUR pod najrelevantniju regiju, tj. na najvišoj razini NUTS-a, ili dva unosa, od 400 000 EUR odnosno 300 000 EUR, pod obje regije.

Primjer 4. – Sektori

Kako bi se provjerilo je li dosegnut prag za objavu, u okviru istog projekta ili djelatnosti kojima je dodijeljena potpora i za istog korisnika, više akata o dodjeli potrebno je zbrojiti čak i ako je potpora dodijeljena za nekoliko sektora djelatnosti kojima se korisnik bavi.

Primjer: Poduzeće X, koje je MSP, bavi se proizvodnjom kemijskih proizvoda (oznaka NACE C20) i farmaceutskih proizvoda (oznaka NACE C21). Poduzeće X podnijelo je zahtjev za potporu u okviru programa za istraživanje, razvoj i inovacije za inovacije procesa (članak 29. Uredbe GBER) kako bi poboljšalo svoje proizvodne procese i smanjilo rizike za okoliš i socijalne rizike u svojoj kemijskoj i farmaceutskoj proizvodnji. Za poboljšanje njegovih proizvodnih procesa za kemijske proizvode 1. ožujka 2017. dodijeljeno mu je 150 000 EUR, dok mu je još 350 000 EUR dodijeljeno 12. ožujka 2017. za poboljšanje procesa proizvodnje farmaceutskih proizvoda. U roku od šest mjeseci nakon što je dosegnut prag (tj. najkasnije do 12. rujna 2017.) u TAM-u se mora kodirati ili jedan unos od 500 000 EUR pod najrelevantniji sektor, tj. pod oznakom NACE C20, ili dva unosa, od 150 000 EUR odnosno 350 000 EUR, pod oba sektora.

Obrazloženje: Prethodno navedeni primjer predstavlja jedan projekt kojemu je dodijeljena potpora (kako je definirano u zahtjevu za potporu) koji se sastoji od dvije sastavnice ili faze (inovacija procesa za kemijsku proizvodnju i inovacija procesa za farmaceutsku proizvodnju) koje se ne provode u isto vrijeme različitim vremenskim intervalima. Stoga se on može shvatiti i kao potpora koja je dodijeljena u „obrocima”, samo što je u ovom primjeru potpora za te dvije različite faze projekta dodijeljena na temelju dva različita akta o dodjeli (zbog nekog razloga koji nije detaljnije objašnjen).

Primjer 5. – Ciljevi

Kako bi se provjerilo je li dosegnut prag za objavu, u okviru istog projekta i za istog korisnika, iznose je potrebno zbrojiti čak i ako je potpora dodijeljena za različite ciljeve.

Primjer: U okviru istog „skupnog” programa na temelju Uredbe GBER kojim se među poslodavcima nastoji povećati potražnja za kategorijama radnika u nepovoljnom položaju i radnika s invaliditetom, poduzeće A, koje je MSP, primilo je 4. ožujka 2017. 200 000 EUR za prilagodbu poslovnih prostorija poduzeća (članak 34. Uredbe GBER), a 7. travnja 2017. primilo je 350 000 EUR za pokrivanje dijela troškova plaća za razdoblje tijekom kojeg su radnici s invaliditetom zaposleni (članak 34. Uredbe GBER). U roku od šest mjeseci nakon što je dosegnut prag (tj. najkasnije do 7. listopada 2017.), u TAM-u se u načelu moraju kodirati dva unosa od kojih se jedan unos od 200 000 EUR kodira pod ciljem „potpore za nadoknadu dodatnih troškova zapošljavanja radnika s invaliditetom

(članak 34.)”, a drugi unos, onaj od 350 000 EUR. kodira se pod ciljem „potpore za zapošljavanje radnika s invaliditetom u obliku subvencija za plaće (članak 33.)”.

Obrazloženje: Poduzeće A pokrenulo je projekt za zapošljavanje radnika s invaliditetom. U tu svrhu potrebne su razumne prilagodbe poslovnih prostorija poduzeća. Stoga je projektom obuhvaćeno nekoliko zadaća, a to su i. prilagodba poslovnih prostorija poduzeća i ii. zapošljavanje radnika s invaliditetom. Potpora koja je dostupna za te zadaće obuhvaćena je u okviru različitih ciljeva iz Uredbe GBER. U ovom se primjeru te zadaće ne mogu smatrati zasebnim odlukama o ulaganju, već čine nekoliko međusobno povezanih transakcija kojima se pokrivaju različiti prihvatljivi troškovi.

Oba cilja (prilagodba poslovnih prostorija poduzeća i smanjivanje troškova za plaće za zaposlene radnike s invaliditetom) povezana su istim projektom, a korisnik je jasno naveo da bez potpore neće zapošljavati radnike s invaliditetom (učinak poticaja). Stoga, čak i ako se isti projekt ili djelatnost kojima je dodijeljena potpora odnose na različite ciljeve i uključuju različite prihvatljive troškove, moraju se primjenjivati sva pravila o transparentnosti i izvješćivanju. Osim toga, treba imati na umu da se sastavnica potpore za prilagodbu poslovnih prostorija poduzeća ne može se smatrati potporom *de minimis*, unatoč činjenici da u ovom primjeru iznosi 200 000 EUR, (jer nadležno tijelo potporu određuje na temelju prihvatljivih troškova utvrđenih u članku 34. Uredbe GBER).

Međutim, iako je radi transparentnosti u načelu potrebno zbrajanje i objavljivanje potpora po projektu ili djelatnosti kojima je dodijeljena potpora, čak i ako to uključuje različite prihvatljive troškove ili ciljeve, formalne provjere usklađenosti bit će ograničene na potrebu zbrajanja akata o dodjeli za istog korisnika i iste prihvatljive troškove za isti cilj u okviru istog projekta kako bi se poštovali barem minimalni zahtjevi iz članka 8. Uredbe GBER. U navedenom primjeru to znači da se, radi pojednostavnjivanja administrativnih postupaka, izostanak izvješćivanja u TAM-u neće smatrati kršenjem minimalnih zahtjeva jer su iznosi koji su dodijeljeni na temelju svakog pojedinog članka zasebno ispod praga od 500 000 EUR.

Primjer 6. – Instrumenti

Kako bi se provjerilo je li dosegnut prag za objavu, u okviru istog projekta i za istog korisnika, iznose je potrebno zbrojiti čak i ako je potpora dodijeljena s pomoću različitih instrumenata potpore.

Primjer: Poduzeće A ima projekt za proizvodnju pet kratkih filmova koji je prihvatljiv za državnu potporu u okviru mjere državne potpore kojom se nastoji promicati kultura proizvodnjom audiovizualnog sadržaja. Poduzeću A je 2. siječnja 2017. dodijeljeno 750 000 EUR u obliku izravnih bespovratnih sredstava, a 7. veljače 2017. 300 000 EUR u obliku jamstava. U roku od šest mjeseci nakon što je dosegnut prag (tj. najkasnije do 2. srpnja 2017.) u TAM-u se mora kodirati jedan unos od 750 000 EUR (bespovratna sredstva). Do 7. kolovoza 2017. u TAM-u se mora kodirati i drugi unos od 300 000 EUR (jamstvo).

Prilog 2.

Potpora koja se isplaćuje u obrocima

Plaćanja u obrocima za istu dodjelu potpore moraju se zbrojiti i trebala bi se kodirati:

- (1) u jednom unosu, primjenom najvišeg iznosa potpore koji je dopušten za projekt ili djelatnost kojima je dodijeljena potpora;
- (2) u jednom unosu, izračunavanjem *ex ante* ukupnog iznosa potpore tako da se budući obroci na godišnjoj osnovi diskontiraju na njihovu vrijednost na datum dodjele;
- (3) u nekoliko unosa, izračunavanjem iznosa potpore *ex post* ako ga nije moguće procijeniti *ex ante* i ako ne postoji najviši iznos moguće potpore.

Primjer 1. – Potpora koja se isplaćuje u obrocima – ex ante izračun najveće dopuštene potpore

Poduzeće A gradi vjetroelektranu na određenom prihvatljivom području i ima pravo primati potporu na temelju *ad hoc* mjere koja je prijavljena i odobrena na temelju Smjernica o državnim potporama za energetiku i okoliš.

Potporom će se obuhvatiti operativni troškovi tijekom sljedećih 20 godina. Iznos potpore izračunava se svake godine, na temelju godišnje prijave, kao zajamčena otkupna cijena pri čemu se uzimaju u obzir razina proizvodnje električne energije i tržišne cijene električne energije. U odluci je naveden i najveći dopušteni iznos zbrojene potpore od 4 000 000 EUR.

U roku od šest mjeseci od roka za podnošenje prve godišnje prijave⁴¹, u TAM-u se mora kodirati unos od 4 000 000 EUR.

Primjer 2. – Potpora koja se isplaćuje u obrocima – Procjena ex ante

Poduzeće A gradi vjetroelektranu na određenom prihvatljivom području i ima pravo primati potporu na temelju *ad hoc* mjere koja je prijavljena i odobrena na temelju Smjernica o državnim potporama za energetiku i okoliš.

Potporom će se obuhvatiti operativni troškovi tijekom sljedećih 20 godina. Iznos potpore izračunava se svake godine, na temelju godišnje prijave, kao zajamčena otkupna cijena pri čemu se uzimaju u obzir razina proizvodnje električne energije u vjetroelektrani i cijene električne energije. U odluci nije utvrđen nikakav najveći dopušteni iznos potpore.

Ako je moguće precizno procijeniti razinu proizvodnje električne energije i primjenjivu tržišnu cijenu električne energije koja se očekuje po godini, prednost se mora izračunati svake godine tako da se razina proizvodnje električne energije u vjetroelektrani pomnoži s razlikom između zajamčene cijene električne energije i tržišne cijene električne energije.

⁴¹ Ili, u slučaju da ne postoji formalna obveza podnošenja godišnje prijave, do 31. prosinca prve godine za koju je potpora dodijeljena.

Za potrebe ovog primjera, smatramo da izračunata godišnja procijenjena potpora iznosi približno 200 000 EUR godišnje. Budući da se potpora treba isplatiti u nekoliko obroka u sljedećih 20 godina, ona se mora diskontirati na njezinu vrijednost u trenutku dodjele. Kamatna stopa koju treba primijeniti pri diskontiranju diskontirana je kamatna stopa koja se primjenjuje u trenutku dodjele potpore. Za potrebe ovog primjera smatramo da diskontirana kamatna stopa iznosi 2 %. Stoga će diskontirana vrijednost potpore u t+1 biti $(200\,000\text{ EUR}/(1+0,02)^1)$, u t+2 $(200\,000\text{ EUR}/(1+0,02)^2)$, u t+3 $(200\,000\text{ EUR}/(1+0,02)^3)$ itd. Ukupni procijenjeni iznos potpore u sljedećih 20 godina tada iznosi 3 335 692 EUR.

U roku od šest mjeseci od datuma na koji je potpora dodijeljena, u TAM-u se mora kodirati unos od 3 335 692 EUR.

Primjer 3. – Potpora koja se isplaćuje u obrocima – Utvrđivanje *ex post*

U određenim okolnostima iznos potpore ne može se točno procijeniti *ex ante*. To može biti slučaj npr. kada nije poznato razdoblje tijekom kojeg će se primati pomoć, ako ne postoji sigurnost u pogledu prihvatljivosti korisnika ili ako su složenost izračuna procjene i administrativno opterećenje povezano s time previsoki, a istodobno ne postoji najveći dopušteni iznos potpore za projekt.

Budući da je iznos prednosti moguće znati jedino *ex post*, on se mora zbrajati tijekom godina i o njemu se mora izvješćivati u okviru rokova utvrđenih Uredbom, počevši od trenutka doseganja praga. Zapravo, nakon što se prijeđe prag, svaka naknadna godišnja prijava trebala bi se kodirati zasebnim unosima.

Poduzeće A gradi vjetroelektranu na određenom prihvatljivom području i ima pravo primati potporu na temelju *ad hoc* mjere koja je prijavljena i odobrena na temelju Smjernica o državnim potporama za energetiku i okoliš.

Potporom će se obuhvatiti operativna potpora tijekom sljedećih 20 godina. Klauzula o vremenskom ograničenju valjanosti, koja se može aktivirati svake godine, uvedena je kako bi se odgovarajuća prednost mogla povući ako tijela javne vlasti procijene da je željeni cilj ostvaren ili da više nije relevantan. Iznos potpore izračunava se svake godine, na temelju godišnje prijave, kao zajamčena otkupna cijena pri čemu se uzimaju u obzir razina proizvodnje u okviru vjetroelektrane, opći udio električne energije iz vjetra u državi članici i tržišne cijene električne energije. U odluci nije utvrđen nikakav najveći dopušteni iznos potpore.

Iznos potpore nije moguće jednostavno i precizno procijeniti jer i. postoji nesigurnost u pogledu trajanja razdoblja pomoći te ii. jer se godišnja zajamčena otkupna cijena izračunava na temelju razine proizvodnje u vjetroelektrani i na temelju općeg udjela električne energije iz vjetra u državi članici, a to se ne može precizno predvidjeti.

Poduzeću A dodijeljena je potpora u iznosu od 180 000 EUR u godini t, 250 000 EUR u godini t+1, 360 000 EUR u godini t+2 i 250 000 EUR u godini t+3. U godini t+4 vlada odluči povući odgovarajuću mjeru već za tu godinu.

U roku od šest mjeseci⁴² od roka za podnošenje treće godišnje prijave⁴³ u TAM-u se mora kodirati unos od 790 000 EUR (tj. 180 000 + 250 000 + 360 000). Nakon toga, u roku od šest mjeseci od roka za podnošenje četvrte godišnje prijave, u TAM-u se mora kodirati još jedan unos od 250 000 EUR za isti projekt i istog korisnika.

⁴² Ili u roku od godinu dana u slučaju porezne potpore.

⁴³ Ili, u slučaju da ne postoji formalna obveza podnošenja godišnje prijave, do 31. prosinca te godine.

Prilog 3.

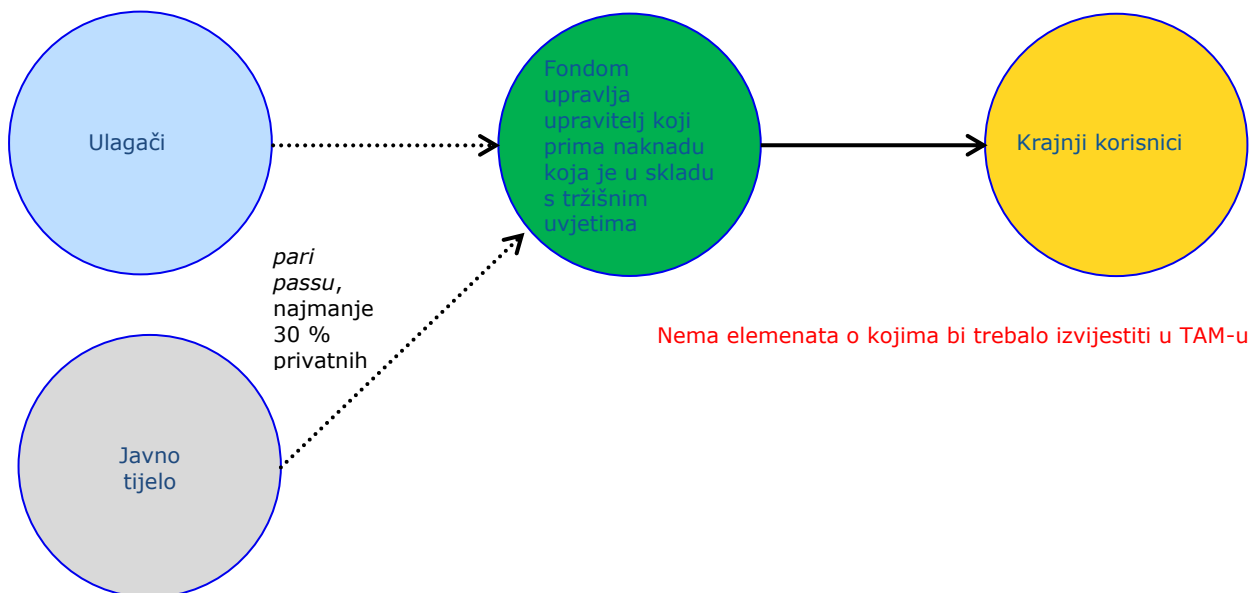
Odredbe o potpore za potpore dodijeljene na temelju Smjernica o rizičnom financiranju, članka 16., 21., 22. i 39. Uredbe GBER i za predmete o kojima se izravno odlučuje na temelju UFEU-a s ciljevima „rizično financiranje”, „urbani razvoj” ili „energetska učinkovitost zgrada”

U tim slučajevima potpora može biti prisutna na različitim razinama, ovisno o mjeri, tj. potpora ovlaštenom subjektu, ako je primjenjivo, ulagačima, financijskim posrednicima i upravitelju fonda (ako je riječ o strukturi fonda) te potpora na razini krajnjeg korisnika (subjekta u koji se ulaže).

U sljedećim su primjerima obuhvaćene teoretske mogućnosti radi prikaza odgovarajućih obveza u pogledu transparentnosti u tom kontekstu.

Primjer 1. – Javna i privatna ulaganja jednakog ranga (*pari passu*) u fond: nema državne potpore

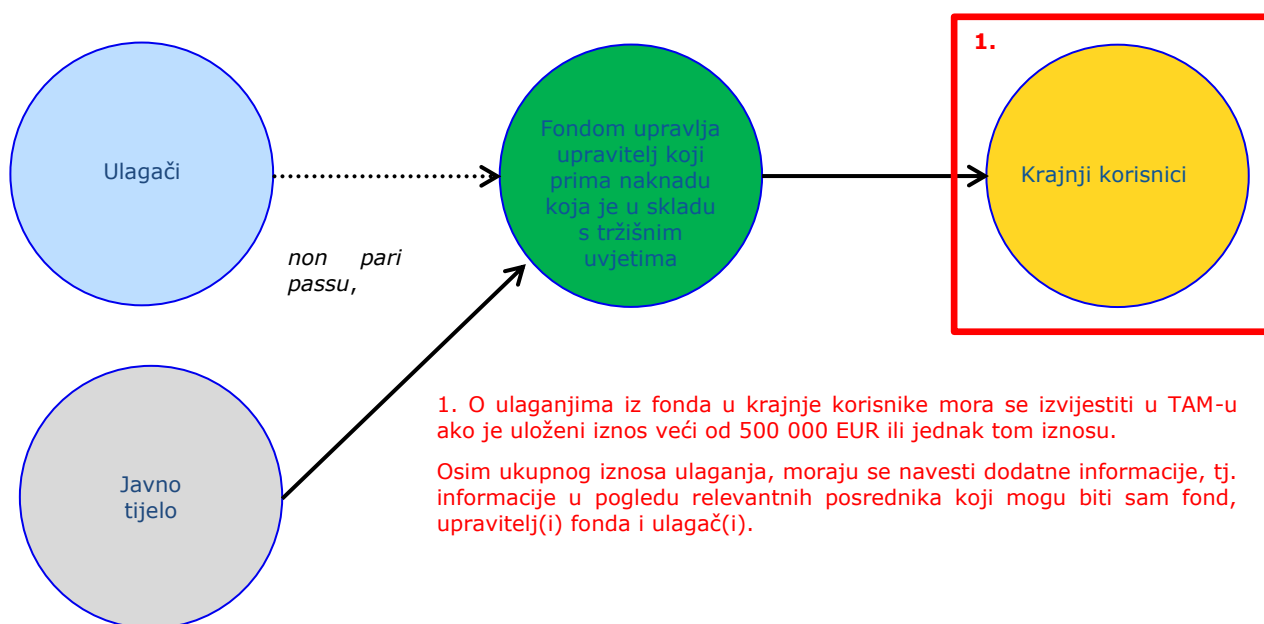
U toj situaciji javna i privatna sredstva ulažu se u fond kojim upravlja neovisni upravitelj fonda. Javna sredstva ulažu se jednako (*pari passu*) kao i sredstva privatnih ulagača, a udio privatnih sredstava iznosi najmanje 30 %. To znači da javna tijela ulažu po tržišnim uvjetima i stoga ne postoji državna potpora ni na razini fonda ni na razini krajnjih korisnika (subjekata u koje se ulaže). Upravitelj fonda prima naknadu koja je u skladu s tržišnim uvjetima i ne postoji državna potpora za upravitelja, a smatra se da je to slučaj kada se upravitelj fonda odabire u natjecateljskom postupku. U takvom slučaju, s obzirom na to da su javno ulaganje u fond i naknada za upravitelja fonda u skladu s tržišnim uvjetima i ne čine državnu potporu, nema elemenata koji bi se trebali kodirati u TAM-u.

Primjer 2. – Javna i privatna ulaganja u fond koja nisu jednakog ranga (*non pari passu*): državna potpora ulagačima i krajnjim korisnicima (neporezna potpora)

U toj situaciji javna i privatna sredstva ulažu se u fond kojim upravlja neovisni upravitelj fonda. Javna sredstva ulažu se pod uvjetima koji nisu jednaki uvjetima za privatne ulagače (*non pari passu*), a to znači da se ona ne ulažu pod tržišnim uvjetima i stoga čine državnu potporu ulagačima u fond koja se prenosi i na krajnje korisnike⁴⁴. Fond je samo sredstvo za udruživanje sredstava i nije korisnik potpore. Upravitelj fonda prima naknadu koja je u skladu s tržišnim uvjetima i ne postoji državna potpora za upravitelja, a smatra se da je to slučaj kada se upravitelj fonda odabire u natjecateljskom postupku.

Stoga se svako ulaganje koje za krajnjeg korisnika iznosi 500 000 EUR ili više mora kodirati u TAM-u.

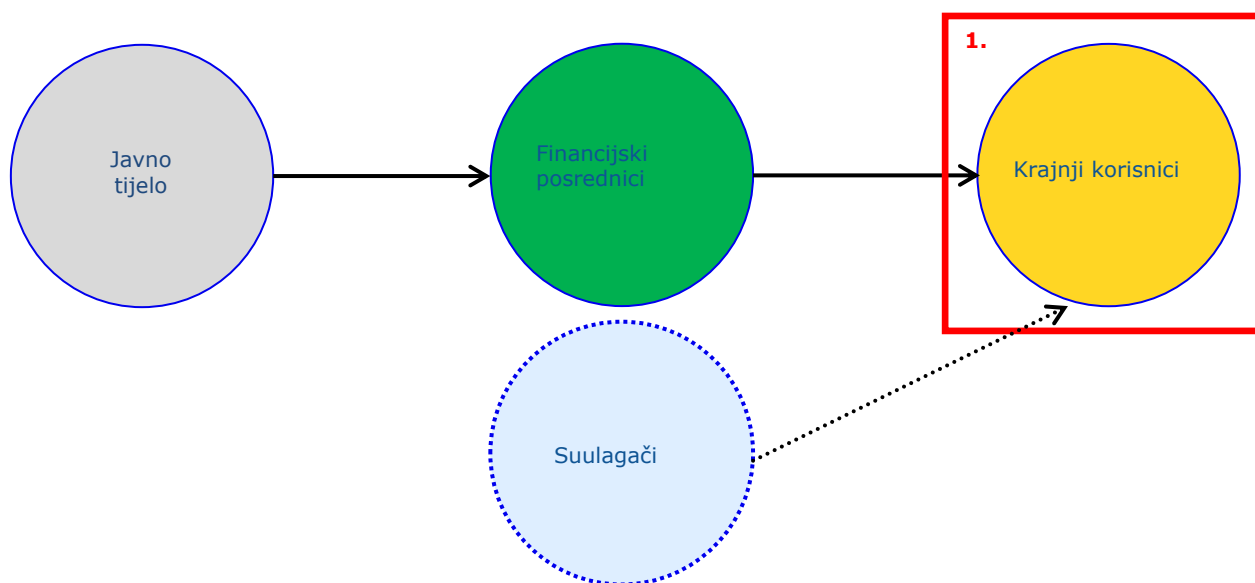

⁴⁴ Međutim, državna potpora ulagačima podliježe odredbama o transparentnosti samo u slučaju korporativnih ulagača i poreznih programa rizičnog financiranja (vidjeti uvodnu izjavu 166. točku vi. u Smjernicama o rizičnom financiranju).

Primjer 3. – Javno tijelo daje zajam s podjelom rizika financijskom posredniku: državna potpora financijskom posredniku i krajnjim korisnicima (neporezna potpora)

U ovoj situaciji javno tijelo daje zajam s podjelom rizika financijskom posredniku koji ulaže i vlastita sredstva u okviru zajedničkog ulaganja. Javna sredstva se ne daju pod tržišnim uvjetima, pa stoga čine državnu potporu financijskom posredniku koju on prenosi na krajnje korisnike.

Stoga se svako ulaganje koje za krajnjeg korisnika iznosi 500 000 EUR ili više mora kodirati u TAM-u.

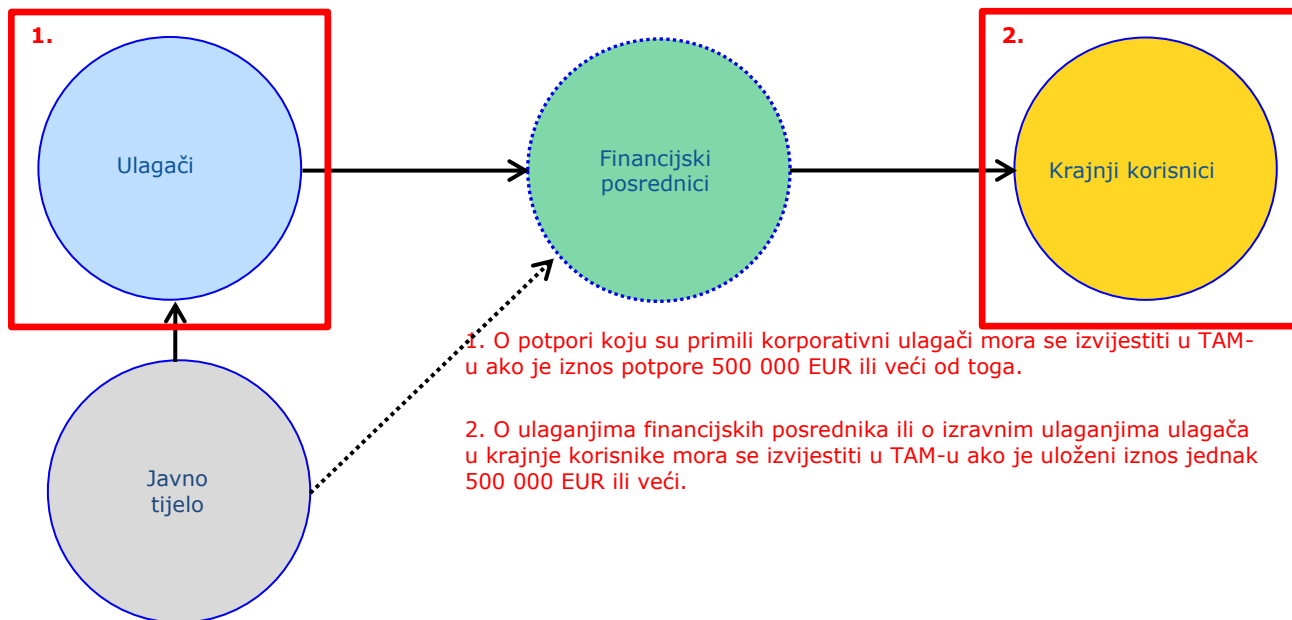

1. O ulaganjima financijskih posrednika u krajnje korisnike mora se izvijestiti u TAM-u ako je uloženi iznos jednak 500 000 EUR ili veći.

Osim ukupnog iznosa ulaganja moraju se navesti dodatne informacije, tj. relevantni posrednici i, ako je primjenjivo, suulagač(i).

Primjer 4. – Porezna izuzeća korporativnim ulagačima: državna potpora ulagačima i krajnjim korisnicima (porezna potpora)

U ovom primjeru korporativnim ulagačima odobravaju se porezna izuzeća za ulaganja, npr. radi poticanja financiranja MSP-ova. U ovom slučaju postoji izravna selektivna prednost u korist korporativnog ulagača i selektivna prednost koja se neizravno prenosi (od korporativnih ulagača) na krajnje korisnike preko ulaganja koja provodi financijski posrednik. Obje se prednosti moraju kodirati ako iznose 500 000 EUR ili više.

Prilog 4.

Bruto ekvivalent bespovratnog sredstva (GGE)

Na zajmove i jamstva⁴⁵ mora se primjenjivati bruto ekvivalent bespovratnog sredstva (engl. „Gross Grant Equivalent”, GGE).

Postoje tri različita scenarija koja je moguće predvidjeti:

- a) odobren je zajam sa sniženom kamatnom stopom;
- b) odobreno je jamstvo sa sniženom naknadom za jamstvo, a element/iznos potpore izračunat je na temelju premija sigurne luke kako su utvrđene u Obavijesti o jamstvu;
- c) odobreno je jamstvo sa sniženom naknadom za jamstvo, a element/iznos potpore izračunat je na temelju metodologije koja je odobrena u posebnoj Odluci Komisije.

U Komunikaciji Komisije o reviziji metode utvrđivanja referentnih i diskontnih stopa⁴⁶ (Komunikacija o referentnim stopama) utvrđuje se metodologija za izračun referentnih stopa koje se moraju primijeniti kao zamjenske stope za tržišnu kamatnu stopu za nadređene zajmove i za izračun diskontnih stopa koje se mogu koristiti za mjerenje bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva potpore. Bruto ekvivalent bespovratnog sredstva agregirani je iznos koji odražava razliku u ukupnom iznosu kamata između tržišnih kamatnih stopa ili njihove zamjenske stope kako je utvrđena u Komunikaciji o referentnim stopama i ukupnog iznosa kamata koje se stvarno plaćaju. Referentne i diskontne stope mogu se koristiti i za provjeru usklađenosti s pravilom *de minimis* i Uredbom GBER.

$$GGE = \sum (MAI_t - RAI_t) (1+d)^{-1}$$

pri čemu je:

- MAI: iznos kamata koje treba platiti uzimajući u obzir kamatnu stopu kako je utvrđena u Komunikaciji o referentnim stopama (zamjenska tržišna stopa) ili tržišnu stopu,
- RAI: stvarni iznos kamata koje treba platiti na temelju snižene kamatne stope koja je naplaćena za zajam,
- d: diskontna stopa kako je predviđena u Komunikaciji o referentnim stopama,
- \sum : od datuma odobravanja zajma do dospijeća zajma.

⁴⁵ Vidjeti, primjerice, članak 5. stavak 2. Uredbe GBER o zajmovima, članak 5. stavak 2. točku (c) o jamstvima i Obavijest Komisije o primjeni članaka 87. i 88. Ugovora o EZ-u na državne potpore u obliku jamstava, SL C 155, 20.6.2008. str. 10., dostupnu na adresi http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/instruments.html; vidjeti i ispravak Obavijesti, SL C 244, 25.9.2008., str. 32., na istoj *web*-stranici.

⁴⁶ SL C 14, 19.1.2008., str. 6., dostupna na adresi http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference.html

Jamstvo ima isti učinak kao i subvencija kamatne stope po tome što se njime smanjuje iznos kamata koji će korisnik platiti do dospijeca zajma. Stoga se u slučaju jamstva matematički izračun sastoji od diskontiranja na datum odobravanja jamstva godišnjih razlika između teoretske/tržišne utvrđene cijene naknade za jamstvo koja bi se morala platiti i snižene naknade za jamstvo koja se stvarno plaća do dospijeca zajma.

Za pojedinačna jamstva za pojedinačne zajmove MSP-ovima u Obavijesti o jamstvu nalazi se jednostavna tablica koja olakšava odlučivanje o tome uključuje li jamstvo za zajam potporu i o tome kako se mora izračunati bruto ekvivalent bespovratnog sredstva (vidjeti točku 4.5. Obavijesti o jamstvu). Ako naplaćena premija za jamstvo ne odgovara vrijednosti koja je u tablici navedena kao minimalna vrijednost za pripadajući razred kreditnog rejtinga, razlika između te minimalne razine i premije koja je stvarno naplaćena smatrat će se potporom. Za takva jamstva za pojedinačne zajmove MSP-ovima bruto ekvivalent bespovratnog sredstva izračunava se na sljedeći način:

preostali iznos potraživanja za koji se jamči pomnožen s razlikom između (a) postotka premije sigurne luke u tom razredu rizika i (b) postotka premije koja je plaćena, tj. iznos za koji se jamči \times (premija sigurne luke – plaćena premija).

Ako jamstvo traje dulje od godinu dana, godišnji se manjci diskontiraju primjenom Komunikacije o referentnim stopama.

Prema članku 5. stavku 2. točki (c) podtočki ii. Uredbe GBER, potpora u obliku jamstava može se smatrati transparentnom i ako je Komisija, prije provedbe mjere, odobrila metodologiju za izračun bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva za to jamstvo. U tim slučajevima u kojima država članica Komisiji prijavi metodologiju za izračun, konkretna formula za izračun bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva bit će dio odluke Komisije i ta se formula mora primijeniti. Dva nedavna praktična primjera toga mogu se pronaći u javnim verzijama Odluke Komisije o poljskoj metodologiji za izračun bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva za državnu potporu u obliku garancija i jamstava (SA.37421) i Odluke Komisije o nacionalnoj metodi za izračun elementa potpore u jamstvima za MSP-ove (SA N182/10)⁴⁷.

Primjer 1.

Pretpostavimo da postoji zajam u iznosu od 500 000 EUR s rokom otplate od 10 godina. Zajam se otplaćuje u linearnim obrocima s početkom u godini $t = 1$. Pretpostavimo da teoretska tržišna kamatna stopa iznosi 1,55 %, a stvarna kamatna stopa na zajam iznosi 1,00 %. U tom primjeru element potpore je tada $1,55 \% - 1,00 \% = 0,55 \%$. Pretpostavimo da diskontna stopa (kako je utvrđena u Komunikaciji o referentnim stopama) za predmetnu državu članicu iznosi 1,5 %.

Nepodmirena glavnica	Tržišna kamatna stopa – stvarna	Diskontna stopa (1 + d)	Diskontni faktor (1 + d) ^t	t	Element potpore
-------------------------	--	-------------------------------	---	---	--------------------

⁴⁷ SA.37421 Poljska metodologija za izračun bruto ekvivalenta bespovratnog sredstva za državnu potporu u obliku garancija i jamstava (Poljska odluka), dostupna na adresi http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_37421 i predmet državne potpore N 182/10 – Italija. Nacionalna metoda za izračun elementa potpore u jamstvima za MSP-ove (Talijanska odluka), dostupna na adresi http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/236284/236284_1125983_27_1.pdf

	kamatna stopa				
500 000	0,55	1,015	1,015	1	2 709
450 000	0,55	1,015	1,030	2	2 402
400 000	0,55	1,015	1,046	3	2 104
350 000	0,55	1,015	1,061	4	1 814
300 000	0,55	1,015	1,077	5	1 532
250 000	0,55	1,015	1,093	6	1 257
200 000	0,55	1,015	1,110	7	991
150 000	0,55	1,015	1,126	8	732
100 000	0,55	1,015	1,143	9	481
50 000	0,55	1,015	1,161	10	237
				UKUPNO	14 260

Bruto ekvivalent bespovratnog sredstva u ovom primjeru iznosi 14 260 EUR i stoga se o njemu ne smije izvijestiti u TAM-u jer je element potpore ispod primjenjivog praga od 500 000 EUR.

Prilog 5.

Aspekti povezani s potporama dodijeljenima na temelju Uredbe Komisije (EU) br. 702/2014 (Uredba ABER) ili Smjernica Europske unije o državnim potporama u sektoru poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima za razdoblje 2014. – 2020.

1. Pragovi

Primjenjuju se sljedeće kategorije pragova:

1. prag od 60 000 EUR primjenjuje se na korisnike koji su poduzetnici koji se bave primarnom proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda;

2. prag od 500 000 EUR primjenjuje se na:

i. korisnike koji su poduzetnici koji se bave preradom poljoprivrednih proizvoda u druge poljoprivredne proizvode ili njihovim stavljanjem na tržište;

ii. korisnike koji su poduzetnici koji se bave preradom poljoprivrednih proizvoda u nepoljoprivredne proizvode ili koji se bave nepoljoprivrednim djelatnostima;

iii. sve kategorije korisnika iz sektora šumarstva koji se bave šumarstvom i

iv. sve ostale korisnike koji nisu prethodno navedeni koji se bave djelatnošću izvan područja primjene članka 42. UFEU-a.

2. Instrumenti potpore

2.1. Subvencionirane usluge

U slučaju subvencioniranih usluga prag se izračunava po krajnjem korisniku, a ne po pružatelju usluga. U tim slučajevima skupina krajnjih korisnika može obuhvaćati cijeli predmetni sektor ili podsektor.

2.2. Više instrumenata potpore

Ako se potpora dodjeljuje u okviru jednog programa istom korisniku na temelju jednog akta o dodjeli koji se sastoji od nekoliko instrumenata potpore, u dosezanje praga ubraja se ukupni iznos svih instrumenata potpore. Iznos potpore mora se objaviti raščlanjen na pojedinačne instrumente potpore. U slučaju bolesti životinja važno je i uzeti u obzir je li potpora povezana s istom bolešću životinja i istim uputama koje je dalo nadležno (tj. veterinarsko) tijelo. Primjerice, ako je nadležno (tj. veterinarsko) tijelo za jednu te istu bolest istom uzgajivaču životinja propisalo nekoliko mjera – cijepljenje (subvencionirana usluga) i dezinfekciju prostora (izravna bespovratna sredstva) – tada bi sve instrumente potpore logično trebalo smatrati jednom dodjelom potpore.

3. Korisnici

3.1. Više korisnika

U slučaju više korisnika, primjerice, u okviru mjere suradnje kako je predviđena u Smjernicama za državne potpore u poljoprivredi, prag bi trebalo izračunavati uzimajući u

obzir broj korisnika, osim ako sudionik u projektu suradnje nije korisnik, već djeluje samo kao pružatelj usluge tj. konzultant.

3.2. Više dodjela potpore jednom korisniku

Moguće je da postoji nekoliko dodjela potpore istom korisniku u okviru istog programa potpore. Primjerice, u slučaju potpore za bolesti životinja i potpore za uginulu stoku može biti relevantno sljedeće:

i. bolesti životinja – ako postoji nekoliko odvojenih izbijanja bolesti nakon kojih je nadležno (tj. veterinarsko) tijelo izdalo upute o poduzimanju mjera za svako izbijanje bolesti zasebno, tada to može dovesti do nekoliko dodjela potpore. Prag se izračunava posebno za svaku od njih. Međutim, ako je nakon jednog izbijanja bolesti nadležno (tj. veterinarsko) tijelo propisalo nekoliko mjera i za te je mjere dodijeljena potpora (tj. za cijepjenje, usmrćivanje životinja i dezinfekciju), tada bi se taj cijeli skup mjera trebao smatrati jednom dodjelom potpore (vidjeti i prethodno navedenu točku 2.2.);

ii. uginula stoka – događaj koji je pokretač jest smrt životinje/životinja; svaki put kad životinja uginu (ili nekoliko životinja u slučaju bolesti), a te su životinje sakupljene, obično se svaki put radi o novoj dodjeli potpore. Prag se izračunava posebno za svaku od njih.

4. Ciljevi potpora/kategorije potpora

4.1. Više ciljeva potpora/kategorija potpora/podmjera u okviru istog broja državne potpore (broj SA)

U načelu se dodjela potpore jednom korisniku u okviru jednog programa potpore (jednog broja SA) smatra osnovom za utvrđivanje praga (vidjeti Smjernice za kodiranje pod točkom 2. Područje primjene obveze transparentnosti). To znači da, s obzirom na to da svaki članak Uredbe ABER obuhvaća jednu kategoriju potpore, to čini osnovu. Slično vrijedi i za Smjernice za državne potpore u poljoprivredi.

Međutim, u praksi mogu postojati i alternativni scenariji:

- primjer 1. – nekoliko kategorija potpore pod istim brojem SA – dodjele potpore moraju se promatrati zasebno za svaku kategoriju potpore, čak i ako su formalno navedene pod jednim brojem SA. To će biti slučaj s potporama za prenošenje znanja i savjetodavne usluge ako su dodijeljene pod istim brojem SA. Isto tako, države članice vrlo često traže odobrenje državne potpore za nekoliko mjera ruralnog razvoja u okviru jedne prijave/skupnog izuzeća pa stoga za nekoliko kategorija potpore imaju samo jedan broj SA (tj. nekoliko kategorija potpore za mjere u šumarstvu – pošumljavanje, poljoprivredno-šumarski sustav, ulaganja u šumarstvu ili suradnja u sektorima poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima),
- primjer 2. – različite podmjere u okviru iste kategorije potpore pod istim brojem SA. To može biti slučaj kod potpora sektoru stočarstva koje obuhvaćaju i matične knjige i genetske testove. Iako u praksi to može biti obuhvaćeno istim brojem SA, podmjere bi se provodile zasebno, što bi dovelo do zasebnih dodjela potpore. Isto tako, kod potpora za promotivne mjere pod jednim brojem SA obično postoji

nekoliko različnih podmjera (tj. sudjelovanje na sajmovima, objavljivanje/širenje informacija, kampanje oglašavanja), što dovodi do zasebnih dodjela potpore.

Prilog 6.

Aspekti koji su specifični za potpore dodijeljene na temelju Uredbe Komisije (EU) br. 1388/2014 (Uredba FIBER) i Smjernica za ispitivanje državnih potpora u sektoru ribarstva i akvakulture

Iako su obveze transparentnosti općenito jednake za potpore dodijeljene u različitim sektorima gospodarstva, u Uredbi FIBER i Smjernicama za ispitivanje državnih potpora u sektoru ribarstva i akvakulture predviđene su tri posebnosti za potpore dodijeljene sektoru ribarstva i akvakulture: datum stupanja na snagu obveza transparentnosti, pragovi u pogledu informacija koje se moraju objaviti i rasponi u kojima se mogu navoditi informacije u slučaju potpora dodijeljenih u obliku poreznih pogodnosti. Te posebnosti proizlaze iz datuma donošenja Uredbe FIBER i Smjernica te iz posebnosti svojstvenih sektoru ribarstva i akvakulture, osobito u pogledu veličine aktivnosti koje se podupiru ili iznosa potpora koje se dodjeljuju.

1. Datum stupanja na snagu obveza transparentnosti

U slučaju potpora na koje se primjenjuje skupno izuzeće na temelju Uredbe FIBER, obveze transparentnosti primjenjuju se od 1. siječnja 2017.⁴⁸ U slučaju potpora koje se procjenjuju na temelju Smjernica za ispitivanje državnih potpora u sektoru ribarstva i akvakulture države članice su obavezne objavljivati tražene informacije počevši od 1. srpnja 2017.⁴⁹

Ako žele, države članice mogu u TAM-u objavljivati informacije o dodjelama potpora sektoru ribarstva i akvakulture i prije tih datuma.

2. Pragovi

U slučaju državnih potpora dodijeljenih sektoru ribarstva i akvakulture obveze transparentnosti primjenjuju se kad dodjele pojedinačnih potpora premaše iznos od 30 000 EUR. Taj je prag isti za potpore na koje se primjenjuje skupno izuzeće na temelju Uredbe FIBER i potpore koje se procjenjuju na temelju Smjernica za ispitivanje državnih potpora u sektoru ribarstva i akvakulture⁵⁰.

3. Rasponi za potpore u obliku poreznih pogodnosti

U slučaju programā potpore u obliku poreznih pogodnosti na koje se primjenjuje skupno izuzeće na temelju Uredbe FIBER informacije o iznosima pojedinačnih potpora mogu se navoditi u sljedećim rasponima (u milijunima EUR)⁵¹:

0,03 – 0,2,
0,2 – 0,4,
0,4 – 0,6,

⁴⁸ Članak 9. stavak 6. i članak 47. Uredbe Komisije (EU) br. 1388/2014.

⁴⁹ Točka 71. Smjernica za ispitivanje državnih potpora u sektoru ribarstva i akvakulture.

⁵⁰ Članak 9. stavak 1. točka (c) Uredbe Komisije (EU) br. 1388/2014 i točka 69. podtočka (c) Smjernica za ispitivanje državnih potpora u sektoru ribarstva i akvakulture.

⁵¹ Članak 9. stavak 2. Uredbe Komisije (EU) br. 1388/2014.

0,6 – 0,8,
0,8 – 1.

U slučaju programā potpore u obliku poreznih pogodnosti koje se procjenjuju na temelju Smjernica za ispitivanje državnih potpora u sektoru ribarstva i akvakulture informacije o iznosima pojedinačnih potpora mogu se navoditi u sljedećim rasponima (u milijunima EUR)⁵²:

0,03 – 0,5,
iznad 0,5 – 1,
iznad 1 – 2,
iznad 2.

⁵² Točka 70. Smjernica za ispitivanje državnih potpora u sektoru ribarstva i akvakulture.

Tumačenje pojma dodjele pojedinačne potpore

Tumačenje

Odredbe o transparentnosti uvedene su u propise o državnim potporama u okviru modernizacije sustava državnih potpora. Njima se zahtijeva da države članice objavljuju detaljne informacije o **dodjelama pojedinačnih potpora u iznosu većem od 500 000 EUR** počevši od 1. srpnja 2016., u skladu s člankom 9. Uredbe Komisije (EZ) 651/2014 (Uredba GBER) i ostalim sličnim tekstovima.

Zahtjevi u pogledu transparentnosti, kao i svi ostali relevantni pravni tekstovi, a osobito poglavlje I. Uredbe GBER, odnose se na „dodjelu pojedinačne potpore” (individual aid award) što je istoznačni pojam pojmu „dodjela pojedinačne potpore” (award of individual aid), u skladu s člankom 1. točkama (d) i (e) Postupovne uredbe. U članku 2. stavcima 14. i 15. Uredbe GBER „pojedinačna potpora” definira se upućivanjem na (djelatnost kojoj je dodijeljena potpora ili) projekt, kao i u članku 4. stavcima 1. i 2. Uredbe GBER (pragovi za prijavu i zabrana umjetnog razdvajanja), članku 6. stavku 2. Uredbe GBER (učinak poticaja) i članku 8. stavku 1. Uredbe GBER (zbrajanje potpora). Iz toga proizlazi da je koncept „dodjele pojedinačne potpore” primijenjen u članku 9. stavku 1. točki (c) Uredbe GBER (transparentnost) također suštinski povezan s pojmom „djelatnosti ili projekta kojima je dodijeljena potpora”.

S obzirom na to da tumačenje koncepta dodjele pojedinačne potpore u kontekstu odredbi o transparentnosti mora biti **usklađeno s uvjetima koje države članice moraju provjeriti u trenutku dodjeljivanja potpore radi osiguravanja zakonitosti potpore i prihvatljivosti poduzetnikā, provjera praga za transparentnost za odgovarajuću dodjelu potpore mora se provesti za istog korisnika⁵³ i djelatnost/projekt kojima se dodjeljuje potpora, neovisno o broju uključenih akata o dodjeli, davatelja potpore ili čak programā potpore.** A, u skladu s uvodnom izjavom 27. Uredbe GBER, informacije prikupljene na temelju zahtjeva transparentnosti moraju zainteresiranim dionicima (Komisiji, konkurentima i široj javnosti) omogućavati provjeru usklađenosti predmetne potpore s pravilima.

Međutim, s obzirom na postojeći institucijski ustroj ili pravni okvir nekih država članica, provjeravanje definicije projekta, a time i zbrajanja potpora po projektu/djelatnosti kojima je dodijeljena potpora, u trenutku objavljivanja za potrebe transparentnosti ili izvješćivanja o svim informacijama, uključujući o onima koje su ispod praga, moglo bi biti teško. Stoga, iako je radi transparentnosti u načelu potrebno zbrajanje i objavljivanje potpora po projektu ili djelatnosti kojima je dodijeljena potpora, čak i ako to uključuje različite prihvatljive troškove ili ciljeve, formalne provjere usklađenosti bit će ograničene na potrebu zbrajanja akata o dodjeli za istog korisnika i iste prihvatljive troškove za isti cilj u okviru istog projekta kako bi se poštovali barem minimalni zahtjevi iz članka 8. Uredbe GBER.

⁵³ Pod pojmom korisnika u ovom kontekstu mora se sustavno podrazumijevati jednog poduzetnika ili gospodarsku jedinicu.

Obrazloženje i pravna analiza

Svrha je ove analize **pojasniti pojam dodjele pojedinačne potpore i pružiti smjernice u pogledu njega** u kontekstu pravila o državnim potporama, uzimajući posebno u obzir obveze transparentnosti⁵⁴.

Kako je vidljivo iz sljedećih pravnih tekstova⁵⁵, **zahtjevi transparentnosti odnose se na objavljivanje informacija za svaku dodjelu pojedinačne potpore:**

- Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. (Uredba o općem skupnom izuzeću):
članak 9. stavak 1. točka (c): „(c) informacije iz Priloga III. o **dodjeli** svake **pojedinačne potpore koja premašuje 500 000 EUR**”,
Prilog III.: „Objavljuju se sljedeće **informacije o pojedinačnim dodjelama** kako je utvrđeno u članku 9. stavku 1. točki (c): [...]”,
- „Komunikacija o transparentnosti”:
odjeljak 1.: „Transparentnost u pogledu **dodjele potpora** ključna je sastavnica te modernizacije.”,
odjeljak 1.: „Zahtjev transparentnosti primjenjuje se općenito na sve državne potpore, **osim na manje potpore u iznosu manjem od 500 000 EUR.**”

⁵⁴ Obveze u pogledu transparentnosti posebno su utvrđene u sljedećim tekstovima:

- Uredbi Komisije (EU) br. 651/2014 (Uredba GBER), SL L 187/1 od 26.6.2014., kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2017/1084, SL L 156/1 od 20.6.2017.,
- Uredbi Komisije (EU) br. 1388/2014 (Uredba FIBER), SL L 369/37 od 24.12.2014.,
- Uredbi Komisije (EU) br. 702/2014 (Uredba ABER), SL L 193/1 od 1.7.2014.,
- Smjernicama Europske unije o državnim potporama u sektoru poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima za razdoblje 2014. – 2020., SL C 204/1 od 1.7.2014.,
- Smjernicama za ispitivanje državnih potpora u sektoru ribarstva i akvakulture, SL C 217/1 od 2.7.2015.,
- Komunikaciji Komisije o izmjeni Komunikacije Komisije o smjernicama EU-a za primjenu pravila o državnim potporama u odnosu na brzi razvoj širokopoljnih mreža, Komunikacije Komisije o smjernicama za regionalne državne potpore za razdoblje 2014.–2020., Komunikacije Komisije o državnoj potpori za filmove i ostala audiovizualna djela, Komunikacije Komisije o smjernicama o državnim potporama za promicanje rizičnih financijskih ulaganja i Komunikacije Komisije o smjernicama o državnim potporama zračnim lukama i zračnim prijevoznicima, „Komunikacija o transparentnosti” (2014/C 198/2), SL C 198/30 od 27.6.2014.,
- Komunikaciji Komisije o smjernicama za energetiku i okoliš, Komunikaciji Komisije o okviru za istraživanje, razvoj i inovacije te Komunikaciji Komisije o smjernicama o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama,
- Komunikaciji Komisije (2014/C 188/02) Kriteriji za analizu jesu li državne potpore za promicanje provedbe važnih projekata od zajedničkog europskog interesa spojive s unutarnjim tržištem.

⁵⁵ Radi jednostavnosti, pravni tekstovi koji se ovdje ponovo navode predstavljaju sve pravne tekstove koji sadržavaju odredbe o transparentnosti, kako su navedeni u bilješki 1.

Kao što jasno proizlazi iz prethodno navedenih tekstova, ključni je koncept na koji se odnose odredbe o transparentnosti koncept „dodjele pojedinačne potpore”. To se **znatno razlikuje od obveza izvješćivanja koje se za razliku od toga odnose na „mjere potpore”**⁵⁶. Stoga je, kako bi se osigurala potpuna usklađenost s obvezama transparentnosti, ključno jasno razumjeti pojam „dodjele pojedinačne potpore”.

Pojam „dodjele pojedinačne potpore” pojavljuje se posebno u sljedećim relevantnim pravnim tekstovima:

- Postupovnoj uredbi (EU) 2015/1589⁵⁷:
članak 1.točka (d): „program potpora’ znači **svaki akt na temelju kojega** se, bez potrebe za donošenjem daljnjih provedbenih mjera, **pojedinačne potpore mogu dodjeljivati poduzetnicima određenima u okviru tog akta** u općem i apstraktnom smislu, **kao i svaki akt na temelju kojega se potpora koja nije povezana s određenim projektom može dodjeljivati jednom ili više poduzetnika tijekom neodređenog vremenskog razdoblja i/ili u neodređenom iznosu;**”,
članak 1. točka (e): „pojedinačna potpora’ znači potpora koja se ne dodjeljuje na temelju programa potpora **i svaka potpora koja podliježe obvezi prijave**, a dodjeljuje se na temelju programa potpora;”,
- Uredbi Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. (Uredba o općem skupnom izuzeću):
članak 2. točka 14.: „pojedinačna potpora’ znači: i. jednokratna potpora i ii. **potpora dodijeljena pojedinačnim korisnicima na temelju programa potpore;**”,
članak 2. točka 15.: „program potpora’ znači **svaki akt na temelju kojeg** se mogu, bez potrebe za daljnjim provedbenim mjerama, **dodjeljivati pojedinačne potpore poduzetnicima koji su utvrđeni u aktu** na općenit i apstraktan način **te svaki akt na temelju kojeg se potpora koja nije povezana s određenim projektom može dodijeliti jednom poduzetniku ili više njih na neodređeno razdoblje i/ili u neodređenom iznosu;**”.

Iz prethodno navedenih tekstova proizlazi da je, ako se tumači u ispravnom kontekstu, pojam „dodjela pojedinačne potpore” (*individual aid award*) istoznačan pojmu „dodjela pojedinačne potpore” (*award of individual aid*)⁵⁸. Osim toga, kako se može vidjeti iz prethodno navedenoga, članak 1. točka (d) Postupovne uredbe i, na temelju njega, članak 2. točka 15. Uredbe GBER odnose se i na „dodjele pojedinačnih potpora” (dodijeljenih jednokratno ili na temelju programa) i na „potpore koje nisu povezane s određenim **projektom” (kao što su, primjerice, neograničena jamstva ili porezna izuzeća koja su specifična za određeno poduzeće). Stoga **je jasno da se dodjela****

⁵⁶ Prema članku 11. Uredbe GBER i Prilogu II. toj uredbi: „Države članice [...] Komisiji dostavljaju [...] sažetak informacija o **svakoj mjeri potpore** koja se izuzima na temelju ove Uredbe, u standardiziranom obliku utvrđenom u Prilogu II. [...]”

⁵⁷ Uredba Vijeća (EU) 2015/1589 od 13. srpnja 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. UFEU-a (kodificirani tekst), SLEU L 248/9 od 24.9.2015.

⁵⁸ To tumačenje potvrđuje se u njemačkoj i francuskoj verziji Uredbe GBER; u njemačkoj verziji Uredbe GBER, u definiciji „pojedinačne potpore” u članku 2. točki 14. i u obvezi transparentnosti u članku 9. stavku 1. točki (c) koristi se isti pojam „*Einzelbeihilfe*”; i u francuskoj se verziji u oba članka koristi isti pojam „*aide individuelle*”; jedino se u engleskoj verziji u članku 2. točki 14. definira pojam „*individual aid*”, dok se u članku 9. stavku 1. točki (c) (obveza transparentnosti) upućuje na pojam „*individual aid awards*”.

pojedinačne potpore (= individual aid award = award of individual aid) obično odnosi na određeni projekt.

Prema uvodnoj izjavi 6. i članku 3. Uredbe GBER, skupno izuzeće odnosi se jedino na potporu koja ispunjava „**sve uvjete**” utvrđene u poglavljima I. i III. Uredbe GBER. Osim toga, prema uvodnoj izjavi 27. Uredbe GBER, s obzirom na to da su državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora u načelu zabranjene, važno je da sve strane mogu provjeriti je li određena potpora dodijeljena u skladu s primjenjivim pravilima. Stoga je transparentnost državnih potpora ključna za ispravnu primjenu pravila iz Ugovora. Ta bi obveza trebala biti uvjet za spojivost pojedinačne potpore s unutarnjim tržištem. Stoga informacije prikupljene na temelju zahtjeva transparentnosti moraju zainteresiranim dionicima (Komisiji, konkurentima i široj javnosti) isto tako omogućavati **provjeravanje usklađenosti predmetne potpore s pravilima, uključujući posebno opće uvjete (učinak poticaja, maksimalne intenzitete potpore/pragove za prijavu i zbrajanje).**

Pragovi za prijavu utvrđeni su u članku 4. stavku 1. Uredbe GBER i sustavno definirani upućivanjem na „**projekt**”, **djelatnost („studiju, klaster, infrastrukturu”)** ili **poduzetnika kojima je dodijeljena potpora**. S tim u vezi, u **članku 4. stavku 2. Uredbe GBER** utvrđuje se: „Pragovi utvrđeni ili spomenuti u stavku 1. **ne smiju se izbjegavati umjetnim razdvajanjem programa ili projekata potpore**”, kako je dodatno objašnjeno u uvodnoj izjavi 16. Uredbe GBER: „Pragovi utvrđeni u ovoj Uredbi **ne bi se smjeli izbjegavati umjetnim razdvajanjem programa ili projekata potpore** na nekoliko programa ili projekata potpore sa sličnim karakteristikama, ciljevima ili korisnicima.”

Kako bi se osiguralo poštovanje tih pragova za prijavu i maksimalnih intenziteta potpore utvrđenih u poglavlju III. Uredbe GBER, **zbrajanje** je u trenutku dodjeljivanja potrebno provjeriti kako bi se osiguralo da su ispunjeni svi uvjeti u pogledu maksimalnog iznosa potpore koji se može dodijeliti korisniku. To je temeljni uvjet za zakonitost potpore te je suštinski povezan s konceptom **djelatnosti ili projekta kojima je dodijeljena potpora**. Zaista, u uvodnoj izjavi 25. Uredbe GBER navodi se sljedeće: „Kako bi se odredilo poštuju li se pragovi za prijavu i maksimalni intenziteti potpore utvrđeni ovom Uredbom, **trebalo bi uzeti u obzir ukupni iznos mjera državnih potpora za djelatnost ili projekt kojima je dodijeljena potpora**. [...]”. Isto tako, člankom 8. stavku 1. Uredbe GBER utvrđeno je sljedeće: „Pri određivanju poštuju li se pragovi prijave iz članka 4. i maksimalni intenziteti potpore iz poglavlja III., u obzir se uzima **ukupni iznos državnih potpora za djelatnost, projekt ili poduzetnika kojima je dodijeljena potpora**.”

Pravilima o zbrajanju jasno se dakle zahtijeva da se, **pri utvrđivanju jesu li poštovani pojedinačni pragovi za prijavu i maksimalni intenziteti potpore**⁵⁹, u obzir uzima **ukupni iznos mjera državne potpore za djelatnost ili projekt kojima se dodjeljuje potpora, bez obzira na to je li ta pomoć financirana iz lokalnih, regionalnih ili nacionalnih izvora ili čak iz izvora Unije**⁶⁰. Stoga se, primjerice, iznosi maksimalnog intenziteta potpore primjenjivog na regionalnu potporu na temelju Uredbe GBER primjenjuju na regionalnu potporu i sve ostale mjere državne potpore koje uključuju iste prihvatljive troškove.

⁵⁹ Primjerice, radi izbjegavanja prekomjerne nadoknade.

⁶⁰ Osim za financiranje Unije kojim centralno upravljaju institucije, agencije, zajednička poduzeća ili ostala tijela Unije, koje nije izravno ili neizravno pod kontrolom države članice; vidjeti članak 8. stavak 2. Uredbe GBER.

Kao logični nastavak prethodno navedenoga, potvrđuje **učinka poticaja** potpore povezana je s „**djelatnošću ili projektom kojima je dodijeljena potpora**” (vidjeti uvodnu izjavu 18. Uredbe GBER). Korisnik stoga treba podnijeti pisani zahtjev za potporu „prije početka rada na **projektu ili djelatnosti**”, a minimalne informacije koje se od korisnika zahtijevaju u tu svrhu (osim naziva i veličine korisnika) isključivo se odnose na „**projekt**” (opis, lokacija i troškovi projekta te vrsta potpore i iznos javnog financiranja potrebnog za projekt; vidjeti članak 6. stavak 2. Uredbe GBER⁶¹).

Informacije koje se dostavljaju na temelju obveze transparentnosti **moraju biti u skladu s uvjetima**, koje države članice moraju provjeriti **u trenutku dodjele** radi osiguravanja **zakonitosti potpore**. Zaista, na temelju uvodne izjave 5. Uredbe GBER: „Opće uvjete za primjenu ove Uredbe trebalo bi utvrditi na temelju skupa zajedničkih načela kojima se osigurava da potpore budu u službi zajedničkog interesa, da imaju jasan učinak poticaja, da su odgovarajuće i razmjerne, **da se dodjeljuju potpuno transparentno**, da su podložne mehanizmu nadzora i redovnoj evaluaciji te da ne utječu negativno na trgovinske uvjete u mjeri koja je suprotna zajedničkom interesu.”

Na temelju članka 9. stavka 1. točke (c) Uredbe GBER, transparentnost se zahtijeva za svaku dodjelu pojedinačne potpore. Na temelju prethodno izložene analize pravnih tekstova, za potrebe objavljivanja informacija kako se zahtijeva na temelju odredbi o transparentnosti, i u cilju usklađenosti sa svim ostalim uvjetima koje države članice moraju provjeriti u trenutku dodjele radi osiguravanja zakonitosti potpore, dodjela pojedinačne potpore odgovara **potpore koja je dodijeljena istom korisniku za istu djelatnost ili projekt kojima se dodjeljuje potpora**, čak i ako se to provodi s pomoću različitih instrumenata ili radi različitih ciljeva, putem različitih akata o dodjeli ili koju dodjeljuju različiti davatelji potpore. Zapravo, i u uvodnoj izjavi 16. i članku 4. stavku 2. Uredbe GBER (zabrana umjetnog razdvajanja) i u uvodnoj izjavi 25. i članku 8. Uredbe GBER (zbrajanje) potvrđuje se da se zbrajanje mora provjeriti i transparentnost osigurati i za potpore dodijeljene za isti projekt ili djelatnost kojima se dodjeljuje potpora, **čak i ako se to dodjeljuje na temelju dvaju ili više zasebnih programa potpora**.

Iz prethodno navedenoga proizlazi da čim zbroj potpora dodijeljenih (putem jednog akta o dodjeli ili nekoliko njih, od strane jednog davatelja potpore ili nekoliko njih, na temelju jednog programa potpore ili nekoliko njih) istom korisniku za istu potpomognutu djelatnost ili potpomognuti projekt iznosi ili premašuje⁶² 500 000 EUR, ti različiti iznosi dodijeljeni na temelju akta/akata o dodjeli moraju se kodirati i objaviti jer čine jednu dodjelu pojedinačne potpore.

⁶¹ Jedina su iznimka porezne olakšice ako se mjerom uspostavlja pravo na potporu u skladu s objektivnim kriterijima i bez primjene diskrecijskog prava države članice (članak 6. stavak 4. Uredbe GBER) jer je u tom slučaju projekt ili djelatnost kojima se dodjeljuje potpora utvrđen samom mjerom potpore.

⁶² Članak 9. stavak 1. točka (c) Uredbe GBER odnosi se na dodjele pojedinačnih potpora koje su veće od 500 000 EUR. S druge strane, sve relevantne smjernice i komunikacije upućuju na izuzeće od odredbi o transparentnosti za dodjele pojedinačnih potpora u iznosu manjem od 500 000 EUR. Radi usklađenosti, u obzir se moraju uzeti dodjele pojedinačnih potpora za koje je dodijeljen iznos jednak iznosu od 500 000 EUR ili veći.

Posljedice za kodiranje potpora u nacionalnim/regionalnim registrima i u TAM-u

Dok su koncepti pojedinačne potpore, „dodjele”, zbrajanja, učinka poticaja i maksimalnih intenziteta potpore/pragova za prijavu desetljećima činili sastavni dio doktrine i prakse državnih potpora⁶³, zahtjevi transparentnosti neke su od novih značajki koje su uvedene u okviru modernizacije sustava državnih potpora. Kako bi se olakšalo njihovo prihvaćanje i olakšalo uvođenje registara transparentnosti u svim državama članicama, u **početnim smjernicama** koje je GU za tržišno natjecanje izdao u studenome 2015. smatralo se da „za potrebe primjene pravila o transparentnosti, pod pojmom dodjela pojedinačne potpore podrazumijeva se iznos potpore dodijeljene jednom korisniku putem jedne odluke/ugovora o dodjeli na temelju jednog programa”. U tim se smjernicama stoga smatralo da nema potrebe za provjerom zbrajanja po djelatnosti ili projektu kojima je dodijeljena potpora unatoč tome što je, u jasnoj analogiji s pravilom o zabrani razdvajanja iz članka 4. stavka 2. Uredbe GBER, u radnom dokumentu o kodiranju informacija u modulu za transparentnu dodjelu za državne potpore izričito navedena odgovornost države članice u pogledu zabrane umjetnog razdvajanja akata o dodjeli / prijavljenih dodjela na takav način da bi to dovelo do zaobilaženja zahtjeva transparentnosti.

Iskustva koja su u međuvremenu stečena u primjeni i provedbi Uredbe GBER, među ostalim u pogledu početne usklađenosti s obvezom transparentnosti, pokazuju da postoji rizik nedovoljnog kodiranja ozbiljnih razmjera (možda umjetnog) razdvajanja programa potpore, djelatnosti/projekata kojima je dodijeljena potpora ili akata o dodjeli te rizik zbunjenosti među davateljima potpore u pogledu njihove obveze provjeravanja zbrajanja po djelatnosti ili projektu kojima je dodijeljena potpora. S obzirom na to, **početne smjernice, koje su bile previše pojednostavnjene i pravno netočne, više nisu održive. Stoga se one zamjenjuju tumačenjem pruženim u ovom dokumentu.**

Kako bi se ispunili zahtjevi navedeni u Prilogu III. Uredbi GBER, zahtijevane informacije možda se moraju objavljivati u zasebnim unosima, i ako se radi o dodjeli pojedinačne potpore na temelju Uredbe GBER. Stoga je od presudne važnosti da države članice, kada objavljuju informacije poštujući zahtjeve transparentnosti, imaju na umu da nema **nikakve korelacije između pojma „dodjela pojedinačne potpore” i akta o dodjeli**, jer se, ovisno o ustroju određene djelatnosti ili projekta kojima je dodijeljena potpora te administrativnoj i pravnoj tradiciji predmetne države članice,⁶⁴ **dodjela pojedinačne potpore može sastojati od jednog akta o dodjeli ili nekoliko njih** koji se odnose na istog korisnika i istu djelatnost ili projekt kojima je dodijeljena potpora.

To znači i da se potpora istom korisniku koju daju različiti davatelji potpore (i/ili u okviru različitih programa) za istu potpomognutu djelatnost ili projekt mora zbrojiti i objaviti čim se dosegne prag, neovisno o tome radi li se pritom o jednom aktu ili nekoliko akata o dodjeli (dopis/ugovor o dodjeli potpore). **Stoga se dodjela pojedinačne**

⁶³ Prethodna praksa Komisije u pogledu koncepata „pojedinačne potpore” i „programa potpore” bila je **kodificirana** u izvornoj Postupovnoj uredbi iz 1999. (Uredba Vijeća (EZ) br. 659/1999, SL L 83 od 27.3.1999., str. 1.). Pravna definicija dakle postoji barem od tada.

⁶⁴ Na temelju toga može biti dovoljan jedan akt o dodjeli koji uključuje nekoliko davatelja potpore (koji ga dakle i potpisuju) za jednu potpomognutu djelatnost/projekt/korisnika (jedan dopis/ugovor o dodjeli potpore kojim se obuhvaća cijeli projekt/potpomognuta djelatnost), ili može biti potrebno da svaki davatelj potpore izda zaseban akt o dodjeli (nekoliko akata o dodjeli potrebnih za istu djelatnost/projekt/korisnika).

potpore može sastojati od nekoliko unosa u TAM-u ili na nacionalnim/regionalnim web-mjestima izrađenima radi ispunjavanja zahtjeva u pogledu transparentnosti.

Stajalište je službi Komisije da bi **situacije u kojima bi bila potrebna provjera zbrajanja i uzastopno kodiranje** (tj. dodjele pojedinačne potpore koje se sastoje od nekoliko akata o dodjeli) **trebale bi biti relativno rijetke**. One će u većini slučajeva biti i poznate predmetnim davateljima potpore (jer je logično da korisnik neće provoditi projekt ako njegovo financiranje nije osigurano).

Kako bi se izbjegli bilo kakvi problemi u pogledu usklađenosti, u modul za transparentnu dodjelu koji je razvila Komisija mogu se unositi i podaci koji su ispod zahtijevanog praga. Zapravo, prekomjerno izvješćivanje (uključujući iznose dodijeljene na temelju pravila za potpore *de minimis*) prepušteno je diskrecijskoj odluci država članica. Posebno, s obzirom na to da u nekim državama članicama postoje i registri za potpore *de minimis* i registri za državne potpore, Komisija je razvila takozvano sučelje uređaj-uređaj za prijenos informacija izravno u TAM kako bi se smanjilo administrativno opterećenje i promicala upotreba informacijskih i komunikacijskih tehnologija koje primjenjuju načelo „samo jednom”.

Međutim, s obzirom na postojeći institucijski ustroj ili pravni okvir nekih država članica, provjeravanje definicije projekta, a time i zbrajanja potpora po projektu/djelatnosti kojima je dodijeljena potpora, u trenutku objavljivanja za potrebe transparentnosti ili izvješćivanja o svim informacijama, uključujući o onima koje su ispod praga, moglo bi biti teško. Stoga, iako je radi transparentnosti u načelu potrebno zbrajanje i objavljivanje potpora po projektu ili djelatnosti kojima je dodijeljena potpora, čak i ako to uključuje različite prihvatljive troškove ili ciljeve, **formalne provjere usklađenosti bit će ograničene na potrebu zbrajanja akata o dodjeli za istog korisnika i iste prihvatljive troškove za isti cilj u okviru istog projekta kako bi se poštovali barem minimalni zahtjevi iz članka 8. Uredbe GBER⁶⁵.**

⁶⁵ U tu svrhu, vidjeti smjernice pružene na platformi „eState aid wiki” i odgovore na često postavljana pitanja o Uredbi GBER (GBER FAQs).

Prilog 8.

Kodiranje informacija o transparentnosti za projekte u okviru europske teritorijalne suradnje (ETS)

Za potpore dodijeljene za projekte u okviru europske teritorijalne suradnje, modul za transparentnu dodjelu prilagođen je kako bi bio usklađen s najčešćim posebnostima ETS-a. Upravna organizacija u okviru projekata ETS-a specifična je i utvrđena za svaki operativni program. Davatelji potpore mogu se nalaziti u državama članicama koje su različite od država članica u kojima se nalaze korisnici. Međutim, u većini situacija, i. tijela u svakoj pojedinoj državi članici bit će odgovorna za svoje prijave i objavljivanja ili će ii. samo jedna država članica u kojoj se nalazi upravljačko tijelo biti odgovorna i za prijave i za objavljivanja.

To znači da u okviru opcije i. svaka država članica dostavlja informacije o transparentnosti koje se odnose na potpore dodijeljene na njezinu državnom području. Alternativno, na temelju opcije ii., samo jedna država članica dostavlja informacije o transparentnosti za sve potpore dodijeljene u okviru mjere ETS-a, uključujući informacije o potporama dodijeljenima u drugim državama članicama, u njihovo ime.

U okviru postojeće konfiguracije TAM-a već je u potpunosti omogućeno prihvaćanje opcije i. Kad je riječ o opciji ii., za sada je u TAM-u moguće izvješćivanje o ukupnom dodijeljenom iznosu bez podjele po državama članicama.

Nakon puštanja u rad 1. srpnja, TAM će državama članicama odgovornima za prijavu i objavljivanje u okviru opcije ii. omogućivati da kodiraju nekoliko unosa, po jedan za svaku državu članicu koja sudjeluje u programu ETS-a, s konkretnim dodijeljenim iznosima i odgovarajućim referencama u svrhu identifikacije korisnika i regija drugih država članica koje ostvaruju korist.